

കേരള ഗവർണ്ണർ
ശ്രീ. രാജേന്ദ്ര വിശ്വനാഥ് അർലേകർ

2026 മേയ് 29 - 2026 തീയതി

കേരള നിയമസഭയിൽ ചെയ്ത
പ്രസംഗം

ബഹുമാനപ്പെട്ട സ്പീക്കർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട മുഖ്യമന്ത്രി, ബഹുമാന്യരായ മന്ത്രിമാർ, ബഹുമാനപ്പെട്ട പ്രതിപക്ഷനേതാവ്, ബഹുമാന്യരായ കേരള നിയമസഭാംഗങ്ങളേ:

1. പതിനാറാം കേരള നിയമസഭയുടെ ഒന്നാം സമ്മേളനത്തെ അഭിസംബോധന ചെയ്യുന്നത് എനിക്ക് അതിയായ സന്തോഷം നൽകുന്നു. ബഹുമാന്യരായ എല്ലാ അംഗങ്ങൾക്കും എന്റെ ഊഷ്മളമായ ആശംസകൾ അർപ്പിക്കുന്നു.
2. പ്രതീക്ഷയോടെയും ആത്മവിശ്വാസത്തോടെയും കേരള ജനത വ്യക്തവും നിർണ്ണായകവുമായ ഒരു ജനവിധി എന്റെ സർക്കാരിന് നൽകിയിട്ടുണ്ട്. സുതാര്യ ഭരണവും കരുണാർദ്രസമീപനവും സ്ഥാപനങ്ങളിലുള്ള ജനവിശ്വാസം പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിന് പ്രതിജ്ഞാ ബദ്ധവുമായ ഒരു സർക്കാരിനായാണ് അവർ വോട്ട് ചെയ്തത്. എന്റെ സർക്കാർ ഈ ഉത്തരവാദിത്വം അതീവ വിനയത്തോടെ ഏറ്റെടുക്കുന്നു.
3. “ഒറ്റയ്ക്ക് പ്രവർത്തിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ഒരുമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ് നല്ലത്, പൊതുനന്മയ്ക്കായി ഒരുമിച്ച് പ്രവർത്തിക്കുന്നതാണ് ഏറ്റവും നല്ലത്” എന്ന ഇന്ത്യയുടെ ആദ്യത്തെ പ്രധാനമന്ത്രിയായ പണ്ഡിറ്റ് ജവഹർലാൽ നെഹ്റുവിന്റെ വാക്കുകളിൽ നിന്ന് പ്രചോദനം ഉൾക്കൊണ്ട് ഐക്യത്തിന്റെയും സഹകരണത്തിന്റെയും സമ്പന്നത സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിലും ഊട്ടിയുറപ്പിച്ചുകൊണ്ട് എന്റെ സർക്കാർ അതിന്റെ യാത്ര ആരംഭിക്കുകയാണ്.

4. കേരളം ഇന്ന് അതിന്റെ യാത്രയിലെ ഒരു നിർണ്ണായക ഘട്ടത്തിലാണ്. നിരവധി ദശാബ്ദങ്ങളായി നമ്മുടെ സംസ്ഥാനം ഉയർന്ന വിദ്യാഭ്യാസമുള്ള ഒരു ജനത, ശക്തമായ ജനാധിപത്യ പാരമ്പര്യങ്ങൾ, ശ്രദ്ധേയമായ സാമൂഹികവികസന സൂചികകൾ, ആഗോളതലത്തിൽ ബഹുമാനിക്കപ്പെടുന്ന ഒരു പൊതുജനാരോഗ്യ സംവിധാനം, ഊർജ്ജസ്വലമായ ഒരു സാംസ്കാരിക ധർമ്മിത, പ്രബുദ്ധമായ ഒരു സമൂഹം തുടങ്ങിയ വളരെ വലിയ ശക്തികൾ സ്വായത്തമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. നിർഭാഗ്യവശാൽ, ഈ സൂചകങ്ങളിൽ ചിലത് സമീപകാലത്ത് താഴ്ചയുടെ ലക്ഷണങ്ങൾ പ്രകടമാക്കുന്നു. സാക്ഷരതയിലും ആയുർദൈർഘ്യത്തിലും പൊതുപങ്കാളിത്തത്തിലും പ്രാഗല്ഭ്യനിപുണതയിലും സാമൂഹ്യ സൗഹാർദത്തിലുമുള്ള അതിന്റെ നേട്ടങ്ങളിൽ കേരളം ലോകമെമ്പാടും അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

5. ഈ ശക്തികളോടൊപ്പം, അടിയന്തരവും ഉത്തരവാദിത്തപരവുമായ തുടർപെടൽ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഗുരുതരമായ വെല്ലുവിളികളും കേരളം നേരിടുന്നു. പൊതുധനകാര്യം കടുത്ത സമ്മർദ്ദത്തിലാണ്. യുവജനങ്ങളുടെ തൊഴിലില്ലായ്മ ഒരു ആശങ്കയായി നിലകൊള്ളുന്നു. വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ജീവിതച്ചെലവ് സാധാരണ കുടുംബങ്ങൾക്കുമേൽ സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കർഷകർ അനിശ്ചിതമായൊരു ഭാവിയിലെ അഭിമുഖീകരിക്കുകയാണ്. പരമ്പരാഗത മേഖലകൾ മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന സാമ്പത്തിക യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളുമായി പൊരുത്ത

പ്പെടാൻ ബുദ്ധിമുട്ടുകയാണ്. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനവും പാരിസ്ഥിതികശോഷണവും മുഖ്യ ഭീഷണികളായി ഉയർന്നു വന്നിട്ടുണ്ട്. എല്ലാ മേഖലകളിലെയും പൊതുസ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് പുതുക്കിയ ദിശാബോധവും ഊർജ്ജസ്വലതയും പരിഷ്കരണവും ആവശ്യമാണ്.

6. വെല്ലുവിളിയുടെ സന്ദർഭങ്ങൾ അവസരത്തിന്റെ സന്ദർഭങ്ങൾ കൂടിയാണെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ ഉറച്ചു വിശ്വസിക്കുന്നു. കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് വിഷമ ഘട്ടങ്ങളെ തരണം ചെയ്യുന്നതിൽ പൊതുവായ വിവേകവും ഉൾക്കരുത്തും സാമൂഹിക ശക്തിയും ഉണ്ടെന്ന് കേരളം ആവർത്തിച്ച് തെളിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആത്മവിശ്വാസത്തോടെയും ശുഭാപ്തിവിശ്വാസത്തോടെയുമാണ് എന്റെ സർക്കാർ ഭാവിയെ സമീപിക്കുന്നത്.

7. സാമൂഹ്യനീതിയോടുകൂടിയ സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും പാരിസ്ഥിതിക ഉത്തരവാദിത്വത്തോടുകൂടിയ ആധുനിക അടിസ്ഥാനസൗകര്യവും മാനുഷിക സഹാനുഭൂതിയോടുകൂടിയ സാങ്കേതിക പുരോഗതിയും അവസര സമത്വവും സമന്വയിപ്പിക്കുന്ന ഒരു പുതിയ കാലഘട്ടത്തിലെ കേരളം - “പുതുയുഗ കേരളം” സൃഷ്ടിക്കുന്നത് എന്റെ സർക്കാർ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു.

8. വികസനം സാധാരണ ജനതയുടെ ജീവിതത്തെ സ്വർഗ്ഗീകേണ്ടതാണെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ ഉറച്ചു വിശ്വസിക്കുന്നു. ഭരണ നിർവ്വഹണം ഓഫീസുകളിലും ഫയലുകളിലും മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടേണ്ടതല്ല.

ന്യായവിലയ്ക്ക് വേണ്ടി കാത്തിരിക്കുന്ന കർഷകൻ, ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസത്തിനുവേണ്ടി ആഗ്രഹിക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥി, അന്തസ്സ് തേടുന്ന തൊഴിലാളി, വളരാനുള്ള അവസരങ്ങൾ തേടുന്ന സംരംഭകൻ, അന്തസ്സാർന്ന ജീവിതം ആഗ്രഹിക്കുന്ന വയോജനം, സർക്കാരിൽ നിന്ന് അനുകൂലമായ പിന്തുണ പ്രതീക്ഷിക്കുന്ന പാവപ്പെട്ടവൻ - ഇത്തരത്തിലുള്ള പൗരൻമാരുടെ ദൈനംദിന ജീവിതത്തെ മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതാവണം എല്ലാ നയങ്ങളും.

9. ഭരണനിർവ്വഹണം ജനകേന്ദ്രീകൃതവും സുതാര്യവും ഉത്തരവാദിത്വമുള്ളതുമായിരിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. ഭരണനിർവ്വഹണം ലളിതവും വേഗമേറിയതും കൂടുതൽ പ്രാപ്യവുമായിരിക്കണം. സേവനങ്ങൾ കൃത്യസമയത്ത് ലഭ്യമാക്കുന്നത് പൗരന്മാരുടെ ന്യായമായ അവകാശമായി ഉറപ്പാക്കേണ്ടതാണ്. ഭരണസംവിധാനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമതയോടും സംവേദനക്ഷമതയോടും അനുകമ്പയോടും പ്രവർത്തിക്കേണ്ടതാണ്.

10. അഴിമതിയും ദുർവ്യയവും ഭരണപരമായ കാലതാമസവും ജനവിശ്വാസത്തെ ദുർബലപ്പെടുത്തുകയും വികസനത്തെ മന്ദഗതിയിലാക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. അതിനാൽ, സംശുദ്ധ ഭരണം, ധനസംബന്ധമായ ഉത്തരവാദിത്വം, ഭരണകാര്യക്ഷമത എന്നിവയ്ക്കുവേണ്ടിയുള്ള ഒരു നയം എന്റെ സർക്കാർ പിൻതുടരും. സുതാര്യത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും സേവന വിതരണത്തിലെ

കാലതാമസം കുറയ്ക്കുന്നതിനും സാങ്കേതികവിദ്യ വ്യാപകമായി ഉപയോഗിക്കേണ്ടതാണ്.

11. ജനവിശ്വാസം ആർജ്ജിക്കുമ്പോൾ മാത്രമേ പൊതു സ്ഥാപനങ്ങൾ ശക്തമാകൂ എന്ന് എന്റെ സർക്കാർ വിശ്വസിക്കുന്നു. അതിനാൽ, സർക്കാരിന്റെ എല്ലാ വകുപ്പുകളും, ഉത്തരവാദിത്വം സംബന്ധിച്ച വ്യക്തമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ സ്വീകരിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.
12. കേരളം എല്ലായ്പ്പോഴും മതനിരപേക്ഷതയുടെയും സാമൂഹ്യ ഐക്യത്തിന്റെയും ജനാധിപത്യമൂല്യങ്ങളുടെയും ഒരു പ്രതീകമായി നിലകൊണ്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ മൂല്യങ്ങളെ അങ്ങേയറ്റത്തെ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധതയോടെ എന്റെ സർക്കാർ സംരക്ഷിക്കും. നവോത്ഥാന പ്രസ്ഥാനങ്ങളിലൂടെയും, ജനാധിപത്യ പോരാട്ടങ്ങളിലൂടെയും കൂട്ടായ സാമൂഹ്യ മുന്നേറ്റത്തിലൂടെയുമാണ് കേരളത്തിന്റെ സാമൂഹിക പുരോഗതി കെട്ടിപ്പടുത്തിയിട്ടുള്ളത്. ഈ സാമൂഹികഘടന കാത്തുസൂക്ഷിക്കേണ്ടത് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭാവിയിൽ അത്യന്താപേക്ഷിതമാണ്.
13. വികസനവും ക്ഷേമവും വിരുദ്ധ ആശയങ്ങളല്ലായെന്നും എന്റെ സർക്കാർ വിശ്വസിക്കുന്നു. ക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സമൂഹത്തിലെ നിരാലംബരായ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് സുരക്ഷയും അന്തസ്സും പ്രദാനം ചെയ്യുമ്പോൾ സാമ്പത്തിക പുരോഗതി അവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കേണ്ടതാണ്. നീതിപൂർവ്വമല്ലാത്ത വികസനം അസമത്വം സൃഷ്ടിക്കുമ്പോൾ വികസനമില്ലാത്ത ക്ഷേമം

സുസ്ഥിരമല്ലാതായിത്തീരുന്നു. അതിനാൽ, സത്തുലിതവും സമഗ്രവുമായ ഒരു വികസന മാതൃക എന്റെ സർക്കാർ പിൻതുടരുന്നതാണ്.

14. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് സംബന്ധിച്ച സമഗ്രമായ ഒരു ധവളപത്രം തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ഒരു വിദഗ്ദ്ധ സമിതി രൂപീകരിക്കുക എന്നതായിരുന്നു എന്റെ സർക്കാരിന്റെ ആദ്യത്തെ പ്രധാന തീരുമാനങ്ങളിലൊന്ന്. ബാധ്യതകളും തീർപ്പാക്കാതെയുള്ള പ്രതിബദ്ധതകളും സാമ്പത്തിക ബാധ്യതകളും ഉൾപ്പെടെയുള്ള സംസ്ഥാനത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ ധനസ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് കേരളത്തിലെ ജനങ്ങൾക്ക് വ്യക്തത ഉണ്ടായിരിക്കണമെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ ഉറച്ച് വിശ്വസിക്കുന്നു.

15. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതി സംബന്ധിച്ച് വ്യക്തമായ ഒരു ചിത്രം നൽകുന്നതിനും സുതാര്യവും ഉത്തരവാദിത്വപൂർണ്ണവുമായ സാമ്പത്തിക വീണ്ടെടുക്കൽ തന്ത്രത്തിന് അടിത്തറയിടുന്നതിനും വേണ്ടി ധവളപത്രം ജനങ്ങൾ മുമ്പാകെ സമർപ്പിക്കുന്നതാണ്.

16. സംസ്ഥാനം ഇന്ന് ഗുരുതരമായ സാമ്പത്തിക വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുകയാണ്. നിലവിലുള്ള ബാധ്യതകളും സാമ്പത്തിക തൈരുക്കവും പൊതു ധനകാര്യത്തിൽ കടുത്ത സമ്മർദ്ദം സൃഷ്ടിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ സത്യസന്ധതയോടും ഉത്തരവാദിത്വത്തോടുംകൂടി എന്റെ സർക്കാർ നേരിടും.

- 17. അതേസമയം, ദരിദ്രർക്കും നിരാലംബർക്കും വേണ്ടി യുള്ള ക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ വിടുവീഴ്ച ചെയ്യുകയില്ലെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ വ്യക്തമാക്കുന്നു. സാമൂഹ്യസുരക്ഷാപെൻഷനുകൾ, പൊതുജനാരോഗ്യം, വിദ്യാഭ്യാസ സഹായം, ക്ഷേമപരിപാടികൾ എന്നിവ മുന്തിയ പരിഗണനയോടുകൂടി തുടരുന്നതാണ്.
- 18. ഇന്ത്യൻ ഫെഡറലിസത്തിന്റെ ചട്ടക്കൂടിനുള്ളിലെ കേരളത്തിന്റെ അവകാശങ്ങൾ, ഭാരതത്തിന്റെ ഭരണഘടനയുടെ നെടുമുടിമേൽ സംരക്ഷിക്കപ്പെടേണ്ടതാണ്. കേന്ദ്രസർക്കാരിൽ നിന്നും അവകാശപ്പെട്ട സാമ്പത്തിക വിഹിതവും, ന്യായവും നീതിയുക്തവുമായ പരിഗണനയും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ എന്റെ സർക്കാർ ശക്തിപ്പെടുത്തും.
- 19. കേരളത്തിന്റെ ഭരണഘടനാപരവും സാമ്പത്തികവുമായ അവകാശങ്ങൾ ദൃഢമായി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം സഹകരണ ഫെഡറലിസത്തിലും കേന്ദ്രസർക്കാരുമായുള്ള ക്രിയാത്മകമായ ഇടപെടലുകളിലും എന്റെ സർക്കാർ ഉറച്ച് വിശ്വസിക്കുന്നു.

ഇന്ദിരാ ഗ്യാരന്റികൾ

- 20. എന്റെ സർക്കാർ പ്രഖ്യാപിച്ച ഇന്ദിരാ ഗ്യാരന്റികൾ കേരളത്തിലെ ജനങ്ങളോടുള്ള അതിന്റെ സാമൂഹിക പ്രതിബദ്ധത പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നു.

- 21. എന്റെ സർക്കാർ, അധികാരമേറ്റ അതേദിവസം തന്നെ, സംസ്ഥാനത്തുടനീളമുള്ള കെ.എസ്.ആർ.ടി.സി. ബസ്സുകളിൽ കേരളത്തിലെ സ്ത്രീകൾക്ക് സൗജന്യ യാത്ര ഒരു സ്ഥിരമായ അവകാശമാക്കുന്നതിനുള്ള അതിന്റെ പ്രതിബദ്ധത പ്രഖ്യാപിച്ചു.
- 22. എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിമാസം 1000 രൂപ വീതം കോളേജ് വിദ്യാർത്ഥിനികൾക്ക് അവരുടെ വിദ്യാഭ്യാസ സഹായമായി നൽകും.
- 23. എന്റെ സർക്കാർ അർഹരായ എല്ലാ ഗുണഭോക്താക്കൾക്കും ക്ഷേമപെൻഷൻ പ്രതിമാസം 3,000 രൂപയായി ഉയർത്തും.
- 24. മുൻ മുഖ്യമന്ത്രി യശഃശരീരനായ ശ്രീ. ഉമ്മൻ ചാണ്ടിയുടെ പേരിലുള്ള ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതിയായ "ഉമ്മൻ ചാണ്ടി ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി" പ്രകാരം കേരളത്തിലെ ഓരോ കുടുംബത്തിനും പ്രതിവർഷം 25 ലക്ഷം രൂപയുടെ സൗജന്യ ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസ് പരിരക്ഷ എന്റെ സർക്കാർ നൽകും.
- 25. സംരംഭകരാകാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്ന യുവജനങ്ങൾക്ക് എന്റെ സർക്കാർ 5 ലക്ഷം രൂപ പലിശരഹിത വായ്പ നൽകും. കേരളത്തിലെ യുവത ഉയർന്ന അടിലാഷമുള്ളവരും, വിദ്യാസമ്പന്നരും, കഴിവുള്ളവരുമാണ്; വിദേശത്തെന്നതിനേക്കാൾ സ്വദേശത്ത്

അവരുടെ കഴിവുകൾ തെളിയിക്കാൻ ഈ ഗ്യാരന്റി അവർക്ക് പ്രാരംഭ മൂലധനം നൽകുന്നു.

- 26. എന്റെ സർക്കാർ, മന്ത്രിസഭയുടെ ആദ്യ യോഗത്തിൽ തന്നെ, വയോജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിനായി ഒരു പ്രത്യേക വകുപ്പ് രൂപീകരിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു - രാജ്യത്തെ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള ആദ്യത്തെ വകുപ്പ്.

സ്വപ്ന പദ്ധതികൾ

- 27. കേരളത്തിന്റെ 600.15 കിലോമീറ്റർ ദൈർഘ്യമുള്ള തീരദേശം, 44 നദികൾ, 34 തടാകങ്ങൾ, നാല് അന്താരാഷ്ട്ര വിമാനത്താവളങ്ങൾ എന്നിവയുടെ മുഴുവൻ സാധ്യതകളും ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് ഒരു സംയോജിത വികസന പദ്ധതി എന്റെ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കും. സംസ്ഥാനത്തെ ഒരു സംയോജിത തുറമുഖ കേന്ദ്രമാക്കി മാറ്റാൻ എന്റെ സർക്കാർ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

- 28. എന്റെ സർക്കാർ കേരളത്തിന്റെ വ്യോമയാന മേഖലയെ സമഗ്രമായി വികസിപ്പിക്കും. ദക്ഷിണേഷ്യയിലെ സിവിൽ വ്യോമയാനത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാന കേന്ദ്രമായി കേരളത്തെ മാറ്റുന്ന വ്യോമയാന അടിസ്ഥാന സൗകര്യ പദ്ധതികളുടെ ഒരു നിര എന്റെ സർക്കാർ വികസിപ്പിക്കും.

29. പതിനായിരത്തിലധികം സൂക്ഷ്മ, ചെറുകിട, ഇടത്തരം സംരംഭങ്ങളെ ഉന്നത തലത്തിലുള്ള മത്സരക്ഷമത നേടാൻ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ സമഗ്ര പിന്തുണ നൽകും.

I. കൃഷി വകുപ്പ്

30. കൃഷി എന്റെ സർക്കാരിന്റെ ഒരു പ്രധാന മുൻഗണനയായി നിലകൊള്ളുന്നു. കേരളത്തിൽ ഉടനീളമുള്ള കർഷകർ, വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഉൽപാദന ചെലവുകൾ, വിലയിലെ ഏറ്റക്കുറച്ചിലുകൾ, കാലാവസ്ഥയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട അനിശ്ചിതത്വങ്ങൾ, നിരന്തരമായ വന്യജീവി ആക്രമണങ്ങൾ, വിഘടിതമായ ഭൂമി, അപര്യാപ്തമായ ജലസേചന സൗകര്യം, ഭൂമിയുടെ തരിശുവൽകരണം, കുറഞ്ഞ നിലയിലുള്ള യന്ത്രവൽകരണം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം മൂലമുണ്ടാകുന്ന ദുരന്തങ്ങൾ എന്നീ ഗുരുതരമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്നു - ഇവയെ ഓരോന്നും അടിയന്തരമായി സംബോധന ചെയ്യാൻ എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. കാർഷിക വരുമാനം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനും സംഭരണ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും തറവില പുതുക്കുന്നതിനും നെല്ല്, തേങ്ങ, റബ്ബർ, മറ്റ് കാർഷിക ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്ക് സമയബന്ധിതവും ന്യായവുമായ വില ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം കുറയ്ക്കുന്നതിന് നഷ്ടപരിഹാര സംവിധാനങ്ങളും

ഫലപ്രദമായ പ്രതിരോധ സംവിധാനങ്ങളും ശക്തിപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് മലയോര മേഖലയിലെയും വന്യജീവി ബാധിത പ്രദേശങ്ങളിലെയും കർഷകരുടെ ആശങ്കകൾക്ക് പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകും. ഉൽപാദനവും ഉൽപാദനക്ഷമതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും കൃഷിചെലവ് കുറയ്ക്കുന്നതിനും യന്ത്രവൽകരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും ദ്വിതീയകൃഷി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും എന്റെ സർക്കാർ ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യ പ്രയോജനപ്പെടുത്തും. കാർഷിക വൈവിധ്യവൽകരണം, കർഷക-ഉൽപ്പാദക സംഘടനകൾ, ഭക്ഷ്യ സംസ്കരണം, ആധുനിക സംഭരണ സംവിധാനങ്ങൾ, മൂല്യവർദ്ധിത കാർഷിക വ്യവസായങ്ങൾ എന്നിവ സജീവമായി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. കേരളത്തിലെ കൃഷി സുസ്ഥിരമാക്കുക മാത്രമല്ല, അടുത്ത തലമുറയ്ക്ക് പ്രായോഗികവും ഫലപ്രദവും, പ്രതിഫലദായകവുമായ ഒരു തൊഴിലായി അത് പരിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെടുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് ജൈവകൃഷി, പച്ചക്കറി കൃഷി, നാളികേര ഉൽപാദനം, ഭക്ഷ്യസുരക്ഷാ സംരംഭങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കൊപ്പം കാർഷിക സാങ്കേതിക വിദ്യ, യുവാക്കളിൽ കൃഷിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സംരംഭകത്വം എന്നിവ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും.

- 31. ഓരോ പഞ്ചായത്തിലും നിലവിലുള്ളതും സാധ്യതയുള്ളതുമായ വനിതാ കർഷകരെ കണ്ടെത്തി, കേരളത്തിലെ കാർഷിക മേഖലയിലെ ഒരു പ്രധാന ശക്തിയാക്കി വനിതാ കർഷകരെ മാറ്റുന്നതിനുള്ള

സമഗ്രമായ ഒരു പദ്ധതിക്ക് എന്റെ സർക്കാർ രൂപം നൽകും. മികച്ച രീതിയിലുള്ള ഘടനാപരമായ ഒരു പരിപാടിയിലൂടെ ഉൽപാദനം, സംസ്കരണം, വിതരണം എന്നിവയുൾപ്പെടെ കാർഷിക മൂല്യ ശൃംഖലയിലുടനീളം ഈ സംരംഭം സ്ത്രീകളെ സമന്വയിപ്പിക്കുന്നതാണ്. ലക്ഷക്കണക്കിന് വ്യക്തിഗത വനിതാ കർഷകരെയും ചെറുതും വലുതുമായ വനിതാ കൂട്ടായ്മകളെയും കാർഷിക മേഖലയിലേക്ക് അണിനിരത്തുന്നതിനായി എന്റെ സർക്കാർ ഈ വർഷം ഒരു വനിതാ കർഷക കൺസോർഷ്യം ആരംഭിക്കും. നെൽകൃഷി, പച്ചക്കറി കൃഷി, പഴകൃഷി, പയർവർഗ്ഗങ്ങൾ, കിഴങ്ങുവർഗ്ഗങ്ങൾ, കൂൺ കൃഷി, തേനീച്ച വളർത്തൽ തുടങ്ങിയ കാർഷിക പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ സ്ത്രീകളെ ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ അവതരിപ്പിക്കും. വ്യവസ്ഥാപിതമായ മണ്ണ് പരിശോധന ഇതുവരെ പൂർണ്ണമായി നടപ്പിലാക്കിയിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ, എന്റെ സർക്കാർ ഒരു സമഗ്ര മണ്ണ് പരിശോധന നയം അവതരിപ്പിക്കുകയും മണ്ണ് - പരിശോധന രജിസ്റ്റർ ആരംഭിക്കുകയും ചെയ്യും. ഉൽപാദനം, ഉൽപാദന ക്ഷമത, കർഷകരുടെ വരുമാനം എന്നിവ അഭിവൃദ്ധിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി എന്റെ സർക്കാർ സുഗന്ധ വ്യഞ്ജന വികസന സംരംഭങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തും. കയറ്റുമതി അധിഷ്ഠിത സുഗന്ധവ്യഞ്ജന ഉൽപാദനത്തിനായി മേഖലാധിഷ്ഠിത പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുകയും പൊതു-സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തത്തിലൂടെ സുഗന്ധ

വ്യഞ്ജന പാർക്കുകളും സംഭരണ കേന്ദ്രങ്ങളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. കേരളത്തിന്റെ തനതായ ജി.ഐ.ടി.എ. ചെയ്ത ഉൽപ്പന്നങ്ങളുടെ ഉൽപാദനവും വിപണനവും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ പ്രത്യേക പ്രചരണ പരിപാടികൾ രൂപകൽപന ചെയ്യും. കാർഷിക മേഖലയുടെ ആധുനികവൽക്കരണത്തിനും ഡിജിറ്റൈസേഷനും എന്റെ സർക്കാർ കൂടുതൽ ഊന്നൽ നൽകും. അഗ്രിസ്റ്റാക്ക് പദ്ധതി ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും എല്ലാ ഡിജിറ്റൈസ് ചെയ്ത ഗ്രാമങ്ങളിലും ഡിജിറ്റൽ വിള സർവ്വേകൾ പൂർത്തിയാക്കുകയും സുതാര്യത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും ഉപഭോക്തൃ വിലയിൽ കർഷകരുടെ പങ്ക് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി ഒരു ഡിജിറ്റൽ മാർക്കറ്റിംഗ് പ്ലാറ്റ്ഫോം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്യും.

II. പിന്നാക്ക വിഭാഗ വികസന വകുപ്പ്

- 32. ഡോക്ടറൽ ഗവേഷകർക്കുള്ള പിന്തുണ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ എന്റെ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കും. വർദ്ധിപ്പിച്ച ഫെലോഷിപ്പുകൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നതിലൂടെയും, റിസർച്ച് കണ്ടിജൻസി ഗ്രാന്റുകൾ അനുവദിക്കുന്നതിലൂടെയും, എളുപ്പത്തിൽ ലഭ്യമാകുന്നതും പലിശ കുറഞ്ഞതുമായ വായ്പാ പദ്ധതികൾ രൂപപ്പെടുത്തുന്നതിലൂടെയും സമയബന്ധിതമായി സാമ്പത്തിക സഹായം ഉറപ്പാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കും. പിന്നാക്ക വിഭാഗങ്ങളിൽപ്പെടുന്ന വിശിഷ്ട വ്യക്തികളുടെയും സാമൂഹിക

പരിഷ്കർത്താക്കളുടെയും പൈതൃകം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി പഠന, ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കാൻ എന്റെ സർക്കാർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും.

III. സഹകരണ വകുപ്പ്

33. സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ജനാധിപത്യ സ്വഭാവവും വിശ്വാസ്യതയും പുനഃസ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ടും നിലവിലുള്ള പോരായ്മകളെ സമഗ്രമായി സംബോധന ചെയ്തുകൊണ്ടും എന്റെ സർക്കാർ സഹകരണ മേഖലയെ ശക്തിപ്പെടുത്തും. നിക്ഷേപകർക്കും, വായ്പ എടുക്കുന്നവർക്കും, സഹകാരികൾക്കും ആനുകൂല്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന സംവിധാനങ്ങൾ 1969- ലെ കേരള സഹകരണ സംഘം ആക്റ്റിൽ ഉൾപ്പെടുത്തും. സഹകരണ സംഘങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ അഴിമതിരഹിതവും സുതാര്യവുമാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ സഹകരണ വിജിലൻസ് വിംഗിനെ ശക്തിപ്പെടുത്തും. സഹകരണ സംഘങ്ങളിലെ എല്ലാ നിക്ഷേപകർക്കും നിയന്ത്രണവ്യവസ്ഥകളില്ലാതെ മതിയായ നിക്ഷേപ ഗ്യാരന്റി നൽകുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കും. നിക്ഷേപങ്ങൾ കൃത്യസമയത്ത് തിരിച്ചനൽകാൻ സഹകരണ സംഘങ്ങളെ പ്രാപ്തമാക്കുന്നതിനും, നിക്ഷേപ ഗ്യാരന്റി പദ്ധതിയിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തുന്നതിനും, നിക്ഷേപ സംരക്ഷണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും, സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പൊതുജനങ്ങൾക്കുള്ള വിശ്വാസം പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനും ഒരു പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കും. ദുർവിനിയോഗ

ത്തിനും വഞ്ചനയ്ക്കും വിധേയമായ സഹകരണ സംഘങ്ങളിലെ നിക്ഷേപങ്ങൾ തിരികെ നൽകുന്നതിന് സത്വര നടപടി സ്വീകരിക്കുകയും കുറ്റക്കാർക്കെതിരെ കർശന നടപടി സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്യും. വായ്പാ വിതരണം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ നേരിടുന്ന സഹകരണ സംഘങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനത്തിൽ സാമ്പത്തിക അച്ചടക്കം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് ശരിയായ നിരീക്ഷണ സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തും. മടങ്ങിവരുന്ന പ്രവാസികൾക്ക് പുനരധിവാസ പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും സാമ്പത്തിക സുരക്ഷ നൽകുന്നതിനും പ്രവാസി സഹകരണ സംഘങ്ങളെ ശക്തിപ്പെടുത്തും. വായ്പ എടുത്തവർക്ക് ഗുരുതരമായ രോഗമോ മരണമോ ഉണ്ടായാൽ അവരുടെ വായ്പാ ബാധ്യതകൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിനു സഹായകമായി റിസ്ക് ഫണ്ട് പദ്ധതി വിപുലീകരിക്കും. സഹകരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കിടയിലുള്ള സഹകരണം ശക്തിപ്പെടുത്തും.

IV. സാംസ്കാരിക വകുപ്പ്

- 34. നിർമ്മാണ പ്രോത്സാഹനങ്ങൾ, മറ്റു രാജ്യങ്ങളുമായുള്ള സഹനിർമ്മാണ കരാറുകൾ, ചലച്ചിത്ര വിനോദ സഞ്ചാര വികസനം, കേരളത്തെ ഒരു ഷൂട്ടിംഗ് കേന്ദ്രമായി ഉയർത്തുക എന്നിവ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഒരു സമഗ്ര ചലച്ചിത്ര നയത്തിലൂടെ കേരളത്തിന്റെ അന്താരാഷ്ട്ര പ്രശസ്തിയാർജ്ജിച്ച ചലച്ചിത്ര വ്യവസായത്തെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതാണ്. ചലച്ചിത്ര

നിർമ്മാണം, അനിമേഷൻ, വിഷ്വൽ ഇഫക്ട്സ്, ഗെയ്മിംഗ്, ഡിജിറ്റൽ മീഡിയ, കണ്ടന്റ് ക്രിയേഷൻ ഇൻഡസ്ട്രി എന്നിവയെ ഒരു പ്രൊഫഷണലായി സജ്ജമാക്കിയ ഒറ്റ കാമ്പസിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിന് ഒരു മീഡിയ സിറ്റിയും ക്രിയേറ്റീവ് ഇൻഡസ്ട്രീസ് ഹബ്ബും വികസിപ്പിക്കും. നൈപുണ്യ വികസന പരിപാടികൾ, വ്യവസായ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, ഗ്ലോബൽ കണ്ടന്റ് ഇൻഡസ്ട്രിയുമായുള്ള വിപണി ബന്ധങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ കേരളത്തിൽ ഗണ്യമായ പ്രാഗത്ഭ്യമുള്ളതും എന്നാൽ സാധ്യത വേണ്ടവിധത്തിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെടാത്തതുമായ അനിമേഷനെയും വി.എഫ്.എക്സ്. മേഖലയെയും പ്രത്യേകമായി പിന്തുണയ്ക്കും.

35. എന്റെ സർക്കാർ പരമ്പരാഗത കലാരൂപങ്ങൾക്കും കലാകാരന്മാരുടെ ക്ഷേമത്തിനും ഗ്രാമീണ ലൈബ്രറികൾക്കും വേണ്ടി പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുകയും കല, സാഹിത്യം, സംസ്കാരം, നാട്ടറിവ്, ഗോത്ര സംസ്കാരം എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള കേരളത്തിന്റെ വിലമതിക്കാനാവാത്ത പൈതൃക സമ്പത്തിനെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാന പ്ലാൻ ഫണ്ട് വിഹിതം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. 60 വയസ്സിനു മുകളിലുള്ള സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തകർക്ക് പെൻഷനും ആരോഗ്യ ഇൻഷുറൻസും ഏർപ്പെടുത്തും. സംസ്ഥാനത്തുടനീളം സ്ഥിരമായ തീയേറ്ററുകൾ നിർമ്മിക്കും. ഒരു ഡിജിറ്റൽ ക്രിയേറ്റീവ് എക്കോണമി

വികസിപ്പിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പൈതൃകത്തെ ആധുനിക ഡിജിറ്റൽ സാങ്കേതിക വിദ്യയുമായി സംയോജിപ്പിക്കും. ഡിജിറ്റൽ ആർട്ട് മ്യൂസിയങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുകയും അന്താരാഷ്ട്ര ഫിലിം ഫെസ്റ്റിവൽ കൂടുതൽ നഗരങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. പരമ്പരാഗത ജീവിതം, ചരിത്രം, കല, സംസ്കാരം എന്നിവ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്ന, കേരളത്തിന്റെ ഒരു ലിവിംഗ് മ്യൂസിയം സ്ഥാപിക്കും. പൈതൃക ഗ്രാമങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുകയും കേരളത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിന്റെയും സാംസ്കാരിക രൂപങ്ങളുടെയും ഡിജിറ്റൽ ആർക്കൈവിംഗ് ഏറ്റെടുക്കുകയും ചെയ്യും.

V. ദേവസ്വം വകുപ്പ്

- 36. ഭക്തരുടെ അനുഭവം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം പ്രദേശത്തെ വിനോദസഞ്ചാരവും പ്രാദേശിക ഉപജീവന മാർഗ്ഗങ്ങളും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന പ്രധാന ക്ഷേത്രങ്ങളെ ഒരു ഏകീകൃത തീർത്ഥാടന സർക്യൂട്ടായി ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന മലബാർ ടെമ്പിൾ പിൻഗ്രിം പ്രോജക്ട് എന്റെ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കും. തീർത്ഥാടകർക്ക് സുരക്ഷിതമായും സുഖകരമായും പരിസ്ഥിതിയോട് ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള രീതിയിലും ക്ഷേത്രദർശനം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിന് എല്ലാ ദേവസ്വം സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഇക്കോഫ്രണ്ട്ലി ആക്ടിഡന്റ് സേഫ് യാത്ര-ഈസി (EASY) ദർശൻ പ്രോജക്ട്-നടപ്പിലാക്കും.

VI. വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പ്

37. വിദ്യാഭ്യാസം കേരളത്തിന്റെ അതിപ്രധാനമായ ശക്തികളിലൊന്നായി നിലനിൽക്കുന്നതും, ഈ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ഭാവി പ്രധാനമായും അതിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസ സമ്പ്രദായത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം, പ്രാപ്യത, പ്രസക്തി എന്നിവയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നതുമാണ്. വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയുടെ സാമൂഹിക സ്വഭാവവും പ്രാപ്യതയും പൂർണ്ണമായും സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് അതിന്റെ ആധുനികവൽകരണത്തിന് എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. കേരളത്തിലേയ്ക്കുവരുന്നവരുടെ തൊഴിൽ ക്ഷമതയും വ്യവസായ സന്നദ്ധതയും വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് നൈപുണ്യ വികസന പദ്ധതികൾ വിപുലീകരിക്കുന്നതും ആധുനിക സംവിധാനങ്ങൾ, ഡിജിറ്റൽ പഠന സമ്പ്രദായങ്ങൾ, മെച്ചപ്പെട്ട അക്കാദമിക് നിലവാരം എന്നിവയിലൂടെ സർക്കാർ സ്കൂളുകളും കോളേജുകളും നവീകരിക്കുന്നതും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. അക്കാദമിക് സ്ഥാപനങ്ങൾ, വ്യവസായം, ഗവേഷണ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കിടയിൽ ശക്തമായ സഹകരണത്തോടെ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളെ മികവിന്റെയും നവീകരണത്തിന്റെയും ഗവേഷണത്തിന്റെയും യഥാർത്ഥ കേന്ദ്രങ്ങളാക്കുന്നതിന് പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് കേരളത്തിലെ ബിരുദധാരികൾ ആഗോള തലത്തിൽ മത്സരക്ഷമതയുള്ളവരായി നിലനിൽക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കും. എല്ലാ ജില്ലകളിലെയും പ്ലസ് ടു സീറ്റുകളുടെ

എണ്ണം ആവശ്യകതയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വർദ്ധിപ്പിക്കും.

38. അക്കാദമിക് പലായനം കുറയ്ക്കുന്നതിനും പ്രാഗത്ഭ്യമുള്ള വിദ്യാർത്ഥികളെ കേരളത്തിൽ നിലനിർത്തുന്നതിനും സംസ്ഥാനത്ത് ആഗോളതലത്തിൽ മത്സരാധിഷ്ഠിതമായ ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതിനും എന്റെ സർക്കാർ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകും. യു.ജി.സി അംഗീകൃത ബിരുദങ്ങൾ കേരളത്തിൽ ഏകീകൃതവും സുതാര്യവുമായ രീതിയിൽ അംഗീകരിക്കുന്നുണ്ടെന്ന് ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ഉന്നത വിദ്യാഭ്യാസ മേഖലയിലെ ഭരണസംബന്ധവും ഭരണ നിർവ്വഹണവുമായ പ്രശ്നങ്ങൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിന് ഒരു പരമോന്നത സമിതിയായി ഒരു അക്കാദമിക് സിൻഡിക്കേറ്റ് രൂപീകരിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികളെയും വ്യവസായത്തെയും ബന്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു സംസ്ഥാന വ്യാപക അപ്രന്റീസ്ഷിപ്പ് എക്സ്പ്രെസ്സ് പ്ലാറ്റ്ഫോം എന്റെ സർക്കാർ വികസിപ്പിക്കും. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കിടയിൽ ശാസ്ത്രാവബോധം വളർത്തുന്നതിന് ജവഹർലാൽ നെഹ്രു സയന്റിഫിക് സെന്ററുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. "സെമസ്റ്റർ ഇൻ കേരള" കർമ്മപരിപാടി ആവിഷ്കരിക്കാനും അക്കാദമിക് ടൂറിസം ശക്തിപ്പെടുത്താനും എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

VII. പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ്

39. കേരളത്തിന്റെ പരിസ്ഥിതി അമൂല്യവും ദുർബലവും പകരം വയ്ക്കാനാവാത്തതുമാണെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ട് പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണത്തിന്റെയും സുസ്ഥിര വികസനത്തിന്റെയും തത്വങ്ങളാൽ എന്റെ സർക്കാർ എക്കാലവും നയിക്കപ്പെടും. ഈ സംസ്ഥാനം അഭിമുഖീകരിക്കുന്ന ഗുരുതരമായ വെല്ലുവിളികളിൽ ഒന്നായി കാലാവസ്ഥാവ്യതിയാനം ഉയർന്നുവന്നിരിക്കുന്നു; വെള്ളപ്പൊക്കം, തീരദേശ മണ്ണൊലിപ്പ്, മണ്ണിടിച്ചിൽ, താപസമ്മർദ്ദം, പാരിസ്ഥിതികാപജയം എന്നിവയ്ക്ക് ദീർഘകാല ശാസ്ത്രീയ ആസൂത്രണം, സ്ഥാപനപരമായ പ്രതിബദ്ധത, സമൂഹ പങ്കാളിത്തം എന്നിവ ആവശ്യമായി വരുന്നു. സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണവും എതിർദിശയിലല്ലാതെ ഒരമിച്ച് മുന്നേറുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് എന്റെ സർക്കാർ ക്ലീൻ എന്നർജി ഇനിഷ്യേറ്റീവ്സ്, ഇലക്ട്രിക് മൊബിലിറ്റി, പാരിസ്ഥിതിക ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള വ്യാവസായിക വികസനം എന്നിവ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കും. കാലാവസ്ഥാ പ്രതിരോധം, മാലിന്യ സംസ്കരണം, ജലസംരക്ഷണം, നദീ സംരക്ഷണം സുസ്ഥിര നഗരസൂത്രണം എന്നിവയ്ക്ക് എല്ലാ ബജറ്റുകളിലും എല്ലാ വികസന പരിപാടികളിലും മുൻഗണന നൽകും. ജനങ്ങൾക്ക് അവരുടെ ഭാവി നിർണ്ണയിക്കുന്ന തീരുമാനങ്ങളിൽ മുഖ്യ ശബ്ദം ഉണ്ടായിരിക്കുമെന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് തദ്ദേശ സമൂഹങ്ങൾ, തദ്ദേശ

സർക്കാരുകൾ, ശാസ്ത്രജ്ഞർ, പരിസ്ഥിതി വിദഗ്ദ്ധർ എന്നിവരെ പാരിസ്ഥിതിക ആസൂത്രണത്തിലും ദുരന്ത പ്രതിരോധ തന്ത്രങ്ങളിലും എന്റെ സർക്കാർ സജീവമായി ഉൾപ്പെടുത്തും. അക്കാദമിക് പാഠ്യ പദ്ധതിയിൽ പരിസ്ഥിതിയും സുസ്ഥിരതയും കൂടുതൽ ഊന്നൽ നൽകും.

VIII. എക്സൈസ് വകുപ്പ്

40. മയക്കുമരുന്ന് ദുരുപയോഗം, സംഘടിത മയക്കുമരുന്ന് ശൃംഖലകൾ, മദ്യപാനാസക്തി, വരുമാനച്ചോർച്ച എന്നീ വെല്ലുവിളികളെ കാലഹരണപ്പെട്ട സമ്പ്രദായങ്ങളിലൂടെയും പരമ്പരാഗത സമീപനങ്ങളിലൂടെയും കേരളത്തിന് ഇനിയും നേരിടുവാൻ കഴിയില്ലെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ വിശ്വസിക്കുന്നു. എക്സൈസ് വകുപ്പിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ നിർണ്ണായകവും പരിവർത്തനപരവുമായ ഒരു മാറ്റത്തിനുള്ള സമയം എത്തിക്കഴിഞ്ഞു. അതനുസരിച്ച് നിയന്ത്രണത്തിൽ മാത്രമല്ല, പൊതുജനക്ഷേമം, യുവജന സംരക്ഷണം, സാമൂഹിക ഉത്തരവാദിത്വം, സുതാര്യഭരണം എന്നിവയിൽ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധവും ആധുനികവും, ബൗദ്ധികമായി മുന്നേറിയതും സാങ്കേതികവിദ്യ അധിഷ്ഠിതവും ജനകേന്ദ്രീകൃതവുമായ ഒരു സ്ഥാപനമായി വകുപ്പിനെ പുനർവിഭാവനം ചെയ്യുകയും പുനർനിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്യും. മെച്ചപ്പെട്ട നിർവ്വഹണശേഷി, ഡിജിറ്റൽ നിരീക്ഷണ ഉപകരണങ്ങൾ, ശക്തിപ്പെടുത്തിയ ഇൻ്റലിജൻസ് ശൃംഖലകൾ,

സൈബർ മോണിറ്ററിംഗ് സമ്പ്രദായങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ മയക്കുമരുന്നിന്റെയും നിയമവിരുദ്ധ പദാർത്ഥങ്ങളുടെയും വിതരണ ശൃംഖലകളെ തടസ്സപ്പെടുത്തുന്നതിനും സംഘടിത മയക്കുമരന്ന് ശൃംഖലകളെ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനും പ്രത്യേക പരിശീലനം നൽകി എക്സൈസ് വകുപ്പിനെ സമഗ്രമായി ആധുനികവൽക്കരിക്കും. ലഹരിവസ്തുക്കളുടെ ദുരുപയോഗത്തിനെതിരായ എന്റെ സർക്കാരിന്റെ നയം മൂന്ന് തുല്യ സ്തംഭങ്ങളിൽ അധിഷ്ഠിതമായിരിക്കും - വിതരണ ശൃംഖലകളെ ഇല്ലാതാക്കുന്നതിനുള്ള ശക്തമായ നിർവ്വഹണം, ആവശ്യകത കുറയ്ക്കുന്നതിന് സൂട്ടുകൾ കോളേജുകൾ പ്രാദേശിക സർക്കാരുകൾ സാമൂഹ്യ സംഘടനകൾ എന്നിവയിലൂടെ സുസ്ഥിരമായ അവബോധവും സ്വഭാവമാറ്റം ലക്ഷ്യംവെച്ചുകൊണ്ടുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും, ഇതിനകം ബാധിച്ചവരെ പിന്തുണയ്ക്കാൻ ഒരു പുനരധിവാസ കേന്ദ്രീകൃത പൊതുജനാരോഗ്യ സമീപനം. ഈ ത്രിമൂഖ നയം സംസ്ഥാനത്തുടനീളം സ്ഥിരമായും ഫലപ്രദമായും നടപ്പിലാക്കുന്നുവെന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിന് എക്സൈസ് വകുപ്പ് ആഭ്യന്തര വകുപ്പുമായും ആരോഗ്യ വകുപ്പുമായും ഏകോപനത്തോടെ പ്രവർത്തിക്കും. ഈ ജൂണിൽ പുതിയ അധ്യയന വർഷം ആരംഭിക്കുന്നതോടെ വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന ലഹരിവസ്തുക്കളുടെ ദുരുപയോഗ ഭീഷണിയിൽ നിന്നും കുട്ടികളെയും യുവജനങ്ങളെയും സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ നൽകിക്കൊണ്ട് ആഭ്യന്തരം, ആരോഗ്യം,

വിദ്യാഭ്യാസം എന്നീ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപനത്തോടെ ഒരു സംസ്ഥാന വ്യാപക ലഹരി വിരുദ്ധ ദൗത്യം സമാരംഭിക്കും. ശക്തമായ നിർവ്വഹണം, പ്രകടമായ നടപടി, ഉത്തരവാദിത്ത ഭരണം, ശുദ്ധവും ആധുനികവുമായ പൊതുജന-അഭിമുഖ സമ്പ്രദായങ്ങൾ, സമൂഹത്തിന്റെ പ്രത്യേകിച്ചും യുവതലമുറയുടെ വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത സംരക്ഷണം എന്നിവ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതോടൊപ്പം എന്റെ സർക്കാർ മയക്കുമരുന്ന് മാഫിയകൾ, വിൽപനക്കാർ, വിതരണക്കാർ, സംഘടിത ക്രിമിനൽ ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്നിവർക്കെതിരെ വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്ത കർശന സമീപനം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ട്, എക്സൈസ് മേഖലയുടെ ഭരണത്തിന്റെ ഈ പുതിയ യുഗത്തെ നിർവ്വചിക്കുന്നതാണ്.

- 41. മയക്കുമരുന്നും മദ്യാസക്തിയും, ആരോഗ്യത്തിനും കുടുംബസ്ഥിരതയ്ക്കും ഉൽപാദനക്ഷമതയ്ക്കും ഗുരുതരമായ ഭീഷണികൾ ഉയർത്തുമെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ട്, എന്റെ സർക്കാർ ലഹരി വസ്തുക്കളുടെ ദുരുപയോഗത്തിനെതിരെ ഒരു ശക്തവും സമഗ്രവുമായ നയം പിന്തുടരും. ഘട്ടം ഘട്ടമായി മദ്യ ഉപഭോഗം കുറയ്ക്കുക എന്നതാണ് ഞങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യം.

IX. ധനകാര്യ വകുപ്പ്

- 42. എന്റെ സർക്കാർ, പൊതുവായ ധനകാര്യത്തെ സുതാര്യതയോടും, ധനസംബന്ധമായ ഉത്തരവാദിത്വത്തോടും, ജനങ്ങളുടെ ക്ഷേമത്തിനായുള്ള അചഞ്ചലമായ പ്രതിബദ്ധതയോടും കൂടി സമീപിക്കും. അതിന്റെ

ആദ്യ നടപടികളിൽ ഒന്നായി, പൂർവ്വാർജ്ജിതമായ ബാധ്യതകൾ, തീർപ്പാക്കാതെയുള്ള പ്രതിബദ്ധതകൾ, സാമ്പത്തിക ബാധ്യതകൾ എന്നിവയെക്കുറിച്ച് ജനങ്ങൾക്ക് പൂർണ്ണ വ്യക്തത ഉറപ്പാക്കുന്നതിനായി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തിക സ്ഥിതിയെക്കുറിച്ച് സമഗ്രമായ ഒരു ധവളപത്രം തയ്യാറാക്കുന്നതിനായി എന്റെ സർക്കാർ ഒരു വിദഗ്ധ സമിതി രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

X. മത്സ്യബന്ധന വകുപ്പ്

43. മത്സ്യത്തൊഴിലാളി സമൂഹത്തിന്റെ ക്ഷേമത്തിനും പുരോഗതിക്കും വേണ്ടിയുള്ള പ്രതിബദ്ധതയിൽ എന്റെ സർക്കാർ അടിയുറച്ചു നിൽക്കുന്നു. മിഷൻ സമുദ്രയ്ക്ക് കീഴിൽ യാനങ്ങളുടെ നവീകരണം, ജനകീയ മത്സ്യകൃഷിയുടെ വ്യാപനം, വനാമി ചെമ്മീൻ കൃഷി കടൽ ജീവി കൃഷി എന്നിവയുടെ ശാസ്ത്രീയമായ വിപുലീകരണം, വിത്ത് പര്യാപ്തത, നഷ്ടസാധ്യത കുറയ്ക്കുന്നതിന് കർഷകർക്ക് വിള ഇൻഷുറൻസ് എന്നിവയിലൂടെ ഈ മേഖലയെ ശക്തിപ്പെടുത്തും. കടലിൽ മരണപ്പെടുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്ക് പുതിയ പരിരക്ഷ, മാതൃകമായ രോഗങ്ങൾക്കുള്ള ചികിത്സ തുടരൽ, പീലിംഗ് തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള ക്ഷേമപദ്ധതി എന്നിവ ഉൾപ്പെടെ ഗ്രൂപ്പ് ഇൻഷുറൻസ്, ക്ഷേമ പെൻഷനുകൾ, സേവിംഗ്-കം-റിലീഫ് സപ്പോർട്ട് എന്നിവ ക്രമേണ വിപുലീകരിക്കുന്ന താണെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതാണ്.

നികേഷപ താൽപര്യങ്ങളെ പ്രായോഗിക തലത്തിൽ എത്തിക്കുന്നതിനായി എന്റെ സർക്കാർ ഒരു ബ്ലൂ ഇക്കോണമി സെല്ലും കേരള-ഇ.യു. ജോയിന്റ് വർക്കിംഗ് ഗ്രൂപ്പും സ്ഥാപിക്കുകയും, തീരദേശ പരിസ്ഥിതി വികസന സമിതികൾ മുഖേന പെസ്കോ ടൂറിസത്തെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

- 44. പാരിസ്ഥിതിക അപകട സാധ്യതയുടെ ആനുപാതിക മല്ലാത്ത ഭാരം വഹിക്കുന്ന സമൂഹമാണ് ഇവരെന്ന് തിരിച്ചറിഞ്ഞുകൊണ്ട് തീരദേശ സംരക്ഷണം, ദുർബല തീരദേശ സമൂഹങ്ങളുടെ പുനരധിവാസം, തീരദേശ പ്രദേശങ്ങളിലെ കാലാവസ്ഥയെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന വികസനം എന്നിവയ്ക്ക് മുൻഗണന നൽകും. ഉൾനാടൻ മത്സ്യബന്ധനം, അക്വാകൾച്ചർ, സുസ്ഥിരമായ സമുദ്രവിഭവ പരിപാലനം എന്നിവ എന്റെ സർക്കാർ സജീവമായി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും കൂടാതെ കേരളത്തിന്റെ സമ്പന്നമായ സമുദ്ര സമ്പത്ത് ഉത്തവാദിത്വത്തോടെയാണ് വിളവെടുക്കപ്പെടുന്നതെന്ന് ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് ഇതിന്റെ പ്രയോജനങ്ങൾ ഇതിനെ ഏറ്റവും കൂടുതൽ ആശ്രയിക്കുന്ന മത്സ്യത്തൊഴിലാളികൾക്കും തീരദേശ കുടുംബങ്ങൾക്കും എത്തിക്കുകയും ചെയ്യും.

XI. ഭക്ഷ്യവും സിവിൽ സപ്ലൈസും വകുപ്പ്

- 45. കേരളത്തിലെ എല്ലാ പൗരൻമാർക്കും ഭക്ഷ്യ സുരക്ഷ ഉറപ്പുനൽകുന്നതിൽ എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാ ബദ്ധമാണ്. അർഹതപ്പെട്ട എല്ലാ കുടുംബങ്ങൾക്കും

ഗുണനിലവാരമുള്ള അവശ്യവസ്തുക്കളുടെ കൃത്യസമയത്തുള്ള മതിയായ വിതരണം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിലേയ്ക്കായി പൊതുവിതരണ സംവിധാനം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. സാധാരണ കുടുംബങ്ങളുടെ മേൽ കടുത്ത സമ്മർദ്ദം ചെലുത്തുന്ന വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ജീവിതച്ചെലവ് നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനായി എന്റെ സർക്കാർ കാര്യക്ഷമമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. പൂഴിവെയ്പ്പും കരിഞ്ചന്തയും അവശ്യവസ്തുക്കളുടെ കൃത്രിമമായ വിലക്കയറ്റവും തടയുന്നതിനായി വില നിരീക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. ശക്തമായ നടപാക്കലിലൂടെയും പ്രാപ്യമായ പരാതി പരിഹാര സംവിധാനങ്ങളിലൂടെയും ഉപഭോക്തൃ സംരക്ഷണം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതാണ്. തെരഞ്ഞെടുത്ത സപ്ലൈകോ സൂപ്പർ മാർക്കറ്റുകൾ ആധുനികവൽകരിക്കും. സഞ്ചരിക്കുന്ന മാവേലി സ്റ്റോറുകൾ/റേഷൻ കടകൾ എന്നിവയുടെ എണ്ണം വർദ്ധിപ്പിക്കും.

XII. വനം വന്യജീവി വകുപ്പ്

- 46. മനുഷ്യജീവനും സ്വത്തിനും സംരക്ഷണം നൽകുക എന്ന ഭരണഘടനാ തത്ത്വം ഉയർത്തിപ്പിടിച്ചുകൊണ്ട്, പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദമാവുന്ന നിലനിർത്തലുകളും അതുവഴി സസ്യജന്തുജാലങ്ങളുടെ സംരക്ഷണം ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നതാണ് വനം വകുപ്പിന്റെ പരമപ്രധാന ലക്ഷ്യം. വനപ്രദേശത്തിനു ചുറ്റുമുള്ള മനുഷ്യജീവിതം ദുസ്സഹമാക്കുന്ന ഒരു നടപടിയും

ഭരണസംവിധാനത്തിനുള്ളിൽ നിന്ന് സ്വീകരിക്കില്ലെന്ന് സർക്കാർ ഉറപ്പ് നൽകുന്നു.

47. കേരളത്തിലെ വനങ്ങൾ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ ശ്യാസകോശങ്ങളാണെന്നും അതിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക സുരക്ഷിതത്വത്തിന്റെയും ജലസമ്പത്തിന്റെയും ജൈവ വൈവിധ്യത്തിന്റെയും ഉറവിടമാണെന്നും എന്റെ സർക്കാർ തിരിച്ചറിയുന്നു. വനസംരക്ഷണത്തിനും സുസ്ഥിരമായ പരിപാലനത്തിനും വ്യക്തമായ സ്ഥാപനപരമായ ശ്രദ്ധ ലഭിക്കുന്നതാണ്. കർഷക സമൂഹത്തിന് വളരെയധികം ദുരിതത്തിന് ഇടയാക്കിയിട്ടുള്ള ഗുരുതര വെല്ലുവിളിയായ മനുഷ്യ-വന്യജീവി സംഘർഷം പരിഹരിക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ കാര്യക്ഷമവും മനുഷ്യത്വപരവുമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ആയിരക്കണക്കിന് കുടുംബങ്ങളുടെ ദീർഘകാല ഉത്കണ്ഠയും നിയമപരമായ അനിശ്ചിതത്വത്തിനും പരിഹാരം കണ്ടുകൊണ്ടും പഴയ റിസർവ് - വന വിജ്ഞാപനങ്ങൾമൂലം ബാധിക്കപ്പെട്ട കർഷകരുടെ ഭൂമിയിന്മേലുള്ള അവകാശം സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ടും കാർഷിക ഭൂമിയും വന ഭൂമിയും തമ്മിലുള്ള അതിർത്തി നിർണ്ണയിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി എന്റെ സർക്കാർ ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്.

48. മനുഷ്യ - വന്യജീവി സംഘർഷം ലഘൂകരിക്കുന്നതിനും സമാധാനപരമായ സഹവർത്തിത്വം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനുമായി ഈ വകുപ്പ് അതീവ ശ്രദ്ധയോടും കാര്യക്ഷമതയോടും കൂടി പ്രവർത്തിക്കും എന്ന് എന്റെ

സർക്കാർ വ്യക്തമായി ഊന്നിപ്പറയുന്നു. നിയന്ത്രണ വിധേയമാക്കൽ, ലഘൂകരിക്കൽ, നഷ്ടപരിഹാരം നൽകൽ എന്നിങ്ങനെയുള്ള ഒരു ത്രിതല തന്ത്രത്തിലൂടെ ഈ കാര്യം പരിഹരിക്കുന്നതിന് വനം വകുപ്പ് ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. വന്യജീവികളുടെ എണ്ണം ശാസ്ത്രീയമായി കണക്കാക്കുന്നതും വന്യജീവികൾ വനങ്ങൾക്ക് പുറത്ത് അലഞ്ഞുതിരിയുന്നതിന് നിർബന്ധിതമാക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ തിരിച്ചറിയുന്നതും ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. വന്യജീവികളുടെ എണ്ണത്തിലുണ്ടാകുന്ന വർധനവ് കൊണ്ടാണോ വന ആവാസ മേഖലയ്ക്കുള്ളിലെ ഭക്ഷണ സ്രോതസ്സുകളുടെ ദുർലഭ്യം അല്ലെങ്കിൽ കുടിവെള്ളക്ഷാമം കൊണ്ടാണോ അത്തരം സംഭവം ഉണ്ടാകുന്നത് എന്നുള്ളത് നിർണ്ണയിക്കുന്ന തിന് വിശദമായ പഠനങ്ങൾ നടത്തുന്നതാണ്. ഈ സാഹചര്യം ഫലപ്രദമായി കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതി നായി നിർമ്മിതബുദ്ധി, സോളാർവേലി, ജൈവവേലി, സെൻസർ അധിഷ്ഠിത മുന്നറിയിപ്പ് സംവിധാനങ്ങൾ എന്നിവയുടെ ഉപയോഗം ഉൾപ്പെടെയുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ ലഘൂകരണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. അത്തരം മുൻകരുതലുകൾ എടുത്തിട്ടും ഉണ്ടാകുന്ന സംഘർഷ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, ബാധിക്കപ്പെട്ട അർഹരായ എല്ലാ വ്യക്തികൾക്കും കൃത്യസമയത്ത് മതിയായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകുന്നുണ്ടെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതാണ്.

XIII. ആരോഗ്യ വകുപ്പ്

49. മുൻകാലങ്ങളിൽ മതിയായ ശ്രദ്ധ ലഭിക്കാതിരുന്ന പ്രധാന പൊതുജനാരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളെ പുനഃസ്ഥാപിക്കുകയും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ മുന്തിയ പരിഗണന നൽകും. ഇത് സംസ്ഥാനത്തുടനീളമുള്ള മെഡിക്കൽ കോളേജുകൾ, ജില്ലാ ആശുപത്രികൾ, താലൂക്ക് ആശുപത്രികൾ തുടങ്ങിയവയുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങളും മനുഷ്യവിഭവശേഷിയും സുതുലിതവും നീതിയുക്തവുമായി ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള വിപുലമായ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായിത്തീരുന്നതാണ്. ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം എന്നത് ജനങ്ങളോടുള്ള സർക്കാരിന്റെ അടിസ്ഥാനപരമായ ഉത്തരവാദിത്വമാണെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ തിരിച്ചറിയുന്നതോടൊപ്പം ചരിത്രപരമായി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വികസന മാതൃകയുടെ ഏറ്റവും ശക്തമായ തൂണുകളിലൊന്നായി നിലകൊള്ളുന്ന കേരളത്തിന്റെ പൊതുജനാരോഗ്യ സംവിധാനത്തെ സംരക്ഷിക്കുവാനും കരുത്തുറ്റതാക്കുവാനും പ്രതിജ്ഞാബദ്ധവുമാണ്. നിർഭാഗ്യവശാൽ, പൊതുജനാരോഗ്യ മേഖലയിലെ സൗകര്യങ്ങളുടെ ഗുണനിലവാരം സമീപകാലങ്ങളിൽ ക്ഷയിച്ചുവരുന്ന സ്ഥിതിയാണുള്ളത്. മെച്ചപ്പെട്ട അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ, ഉപകരണങ്ങൾ, മരുന്നുകളുടെ ലഭ്യത, മനുഷ്യവിഭവശേഷി പിന്തുണ എന്നിവയിലൂടെയും ഡിജിറ്റൽ സംയോജനത്തിലൂടെയും വിപുലീകരിച്ചു

വിദഗ്ദ്ധ സേവനങ്ങളിലൂടെയും പ്രാഥമികാരോഗ്യ കേന്ദ്രങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേക പരിഗണന നൽകിക്കൊണ്ട് എല്ലാ തലങ്ങളിലുമുള്ള ആരോഗ്യസംരക്ഷണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും ആധുനികവൽക്കരിക്കുന്നതാണ്. ജീവിതശൈലി രോഗങ്ങൾ, ക്യാൻസർ പരിചരണം, മാതൃ ആരോഗ്യം, ശിശു-പോഷണം, സാമൂഹ്യ-അധിഷ്ഠിത ആരോഗ്യ സംരക്ഷണ സംവിധാനങ്ങൾ എന്നീ ശ്രദ്ധേയമായ പരിപാടികൾക്കൊപ്പം പ്രതിരോധ ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം, മാനസികാരോഗ്യ സേവനങ്ങൾ, പാലിയേറ്റീവ് പരിചരണം, വയോജനങ്ങളുടെ ആരോഗ്യ സംരക്ഷണം എന്നിവയ്ക്ക് കൂടുതൽ പ്രാധാന്യം നൽകുന്നതാണ്. ഗുണമേന്മയുള്ളതും ചെലവ് കുറഞ്ഞതുമായ ആരോഗ്യ സേവനങ്ങളുടെ പ്രധാന കേന്ദ്രമായി കേരളത്തെ ഉയർത്തിക്കൊണ്ട് വരുന്നതോടൊപ്പം, മെഡിക്കൽ വിദ്യാഭ്യാസം, നഴ്സിംഗ് വിദ്യാഭ്യാസം, ആരോഗ്യ സംരക്ഷണ രംഗത്തെ ഗവേഷണം എന്നിവ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നത് എന്റെ സർക്കാർ തുടരുന്നതാണ്. കേരളത്തിന്റെ ആരോഗ്യരംഗം കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങളുടെ പാരമ്പര്യം സംരക്ഷിക്കുക മാത്രമല്ല, ഗുണമേന്മ, പ്രാപ്യത, സമത്വം എന്നിവയിലൂടെ അവയെ പുതിയ തലങ്ങളിലേയ്ക്ക് കൊണ്ടുപോകുമെന്ന് ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് പൊതുജനാരോഗ്യ സംവിധാനത്തിലുടനീളം ആധുനികവൽക്കരണത്തിന്റെ വേഗത ദ്രുതഗതിയിലാക്കുന്നതാണ്.

XIV. ആഭ്യന്തര വകുപ്പ്

50. സംസ്ഥാനത്തിലെ മയക്കുമരുന്നടന് ശൃംഖല പൂർണ്ണമായും ഉന്മൂലനം ചെയ്യുന്നത് ലക്ഷ്യമിട്ട്, വേഗതയേറിയതും വഴങ്ങാത്തതും തന്ത്രപരമായ ആക്രമണത്തിന് സൂചന നൽകിക്കൊണ്ട് കേരള പോലീസ് ഏറ്റെടുത്ത് വരുന്ന ഒരു പുതിയ ദൗത്യമാണ് ഓപ്പറേഷൻ ഇഫാൻ. അന്തർ-സംസ്ഥാന വിതരണശൃംഖലകൾ വിഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും ആസ്തികൾ സ്ഥിരമായി മരവിപ്പിക്കുന്നതിനും നമ്മുടെ സമൂഹത്തിന് ചുറ്റും സജീവമായ ഭേദിക്കാനാവാത്ത സുരക്ഷാകവചമുണ്ടാക്കുന്നതിനും NDPS ആക്ട്, PIT-NDPS ആക്ട് എന്നിവ പോലുള്ള സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി നിയമങ്ങൾ ആയുധമാക്കാൻ ഞങ്ങൾ ലക്ഷ്യമിടുന്നു.

51. എന്റെ സർക്കാർ, ക്രമസമാധാനപരിപാലനത്തിനും കേരളത്തിലെ ഓരോ പൗരന്റെയും പരിരക്ഷയും സുരക്ഷിതത്വവും ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും ദൃഢമായി കടപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രൊഫഷണലിസം, സുതാര്യത, ഉത്തരവാദിത്വം, പൗര-സൗഹൃദ പോലീസിംഗ് എന്നിവയിൽ കൂടുതൽ ഊന്നൽ നൽകിക്കൊണ്ട് ഓരോ കേരളീയനും പോലീസ് സേനയെ സംരക്ഷകരായി അനുഭവവേദ്യമാകുന്ന തരത്തിൽ പോലീസ് സംവിധാനം ആധുനികവൽകരിക്കപ്പെടും. മയക്കുമരുന്നടന് ദുരുപയോഗം, സംഘടിത കുറ്റകൃത്യം, സൈബർ കുറ്റകൃത്യം, സ്ത്രീകൾക്കും കുട്ടികൾക്കും നേരെയുള്ള എല്ലാത്തരം അതിക്രമങ്ങൾ എന്നിവയ്ക്കും

എതിരെ ശക്തമായതും വിട്ടുവീഴ്ചയില്ലാത്തതുമായ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. ലഹരി വസ്തുക്കളുടെ ദുരുപയോഗത്താലും മയക്കുമരുന്ന ആസക്തിയാലും, പ്രത്യേകിച്ചും യുവാക്കൾക്കിടയിൽ, ഉണ്ടാകുന്ന ഗുരുതരവും വർദ്ധിച്ചുവരുന്നതുമായ വെല്ലുവിളികൾ എന്റെ സർക്കാർ തിരിച്ചറിയുന്നു. ഓൺലൈൻ മയക്കുമരുന്ന് ശൃംഖലകളുടെ സൈബർ നിരീക്ഷണം ഉൾപ്പെടെ വിദഗ്ദ്ധ എൻഫോഴ്സ്മെന്റിനായി ഒരു പ്രത്യേക സ്റ്റേറ്റ് നർക്കോട്ടിക് എൻഫോഴ്സ്മെന്റ് ബ്യൂറോ സ്ഥാപിച്ചുകൊണ്ട്, എൻഫോഴ്സ്മെന്റ്, ബോധവൽക്കരണം, പുനരധിവാസം എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്ന ഒരു സമഗ്രമായ ത്രിമുഖ കർമ്മ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കും. സാമൂഹികാടിസ്ഥാനത്തിലുള്ള പുനരധിവാസത്തിനായി വിമുക്തി മിഷനെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും, സംസ്ഥാനത്തുടനീളം സ്കൂൾ കോളേജ് തലങ്ങളിൽ ബോധവൽക്കരണ പരിപാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. നമ്മുടെ സമൂഹത്തിൽ വർദ്ധിച്ചുവരുന്ന ഡിജിറ്റൽ തട്ടിപ്പ് ഭീഷണി പ്രതിരോധിക്കുന്നതിനായി കർക്കശവും ശാസ്ത്രീയവുമായ നടപടികൾ എന്റെ സർക്കാർ സ്വീകരിക്കും.

XV. വിവര സാങ്കേതികവിദ്യാ വകുപ്പ്

- 52. എന്റെ സർക്കാരിന്റെ ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാൻ 'ഇലക്ട്രോണിക്സ് ആന്റ് ഐ.റ്റി വകുപ്പിനെ' "കേരള ടെക്" എന്ന പുതിയ ബ്രാൻഡോടു കൂടി 'ഐ.റ്റി, ഫ്യൂച്ചർ ടെക്നോളജീസ് ആന്റ് സ്റ്റാർട്ട് അപ്പ് വകുപ്പ്' എന്ന്

പുനർനാമകരണം ചെയ്യും. 'കേരള I.T മിഷനെ', കേരള AI മിഷനും കേരള എമർജിംഗ് ടെക്നോളജീസ് മിഷനും ഉൾപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് 'ഡിജിറ്റൽ ട്രാൻസ്ഫോർമേഷൻ മിഷൻ' എന്ന് മാറ്റം വരുത്തും. സെമികോൺ ഇനിഷ്യേറ്റീവിനെ മുന്നോട്ട് നയിക്കാൻ 'ദി ഇലക്ട്രോണിക്സ് ആന്റ് സെമി കണ്ടക്ടർ മിഷനെ' ചുമതലപ്പെടുത്താൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. പൗരാനുഭവത്തിൽ ശ്രദ്ധ കേന്ദ്രീകരിച്ചുകൊണ്ട്, ഡിജിറ്റൽ സാങ്കേതിക വിദ്യകളും AI-യും ഉപയോഗിച്ച് ഒരു ഡിജിറ്റൽ ഗവൺമെന്റ് മാതൃക കേരളത്തിൽ രൂപീകരിക്കും.

- 53. എന്റെ സർക്കാർ, ഇൻഫർമേഷൻ ടെക്നോളജി, ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇൻ്റലിജൻസ്, ഇലക്ട്രോണിക്സ്, ബയോടെക്നോളജി, ടൂറിസം, ലോജിസ്റ്റിക്സ്, ക്രിയേറ്റീവ് ഇൻഡസ്ട്രീസ്, നോളജ് എക്കോണമി എന്നിവയ്ക്ക് ഉയർന്ന നയപരമായ മുൻഗണന നൽകും. നിലവിലുള്ള IT പാർക്കുകൾ വിപുലീകരിക്കുകയും പുതിയ നിക്ഷേപങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും. സുസ്ഥിര വികസനവും പ്രാദേശിക തൊഴിലവസരങ്ങളും ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് വളർന്നു വരുന്ന മേഖലകളിൽ ഉയർന്ന-മൂല്യമുള്ള നിക്ഷേപങ്ങൾ ആകർഷിക്കുന്നതിന് പ്രത്യേക ഊന്നൽ നൽകും. വ്യാവസായിക വളർച്ചയും തൊഴിലാളിക്ഷേമവും ഒരുമിച്ച് മുന്നോട്ട് പോകും; കേരളത്തിലെ വിദ്യാ സമ്പന്നരായ തൊഴിൽ സേന, ഉയർന്ന ജീവിതനിലവാരം, സാമൂഹിക സുസ്ഥിരത തുടങ്ങിയ സ്ഥായിയായ ശക്തികളാണ് ഈ സംസ്ഥാനത്തെ

നിക്ഷേപത്തിനും നവീകരണത്തിനുമായുള്ള ഒരു ആകർഷണകേന്ദ്രമാക്കുന്നത്.

XVI. വ്യവസായ വകുപ്പ്

54. നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിലേക്ക് പുതിയ നിക്ഷേപം ആകർഷിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഏറ്റവും നിർണ്ണായകമായ ഘടകം വ്യാവസായിക ആവശ്യങ്ങൾക്കായി അനുയോജ്യമായ ഭൂമിയുടെ ലഭ്യതയാണ്. അതിനാൽ, എന്റെ സർക്കാർ, വിപണിയിൽ നിന്ന് കടമെടുത്തും സ്വകാര്യ ഫണ്ട് ശേഖരണത്തിലൂടെയും സ്പെഷ്യൽ പർപ്പസ് വെഹിക്കിൾ ഉപയോഗിച്ച് സംസ്ഥാനത്ത് ലാൻഡ് ബാങ്കിന്റെ രൂപീകരണത്തിന് മുൻഗണന നൽകും. അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തിയും, നിക്ഷേപം ത്വരിതപ്പെടുത്തിയും, ഉയർന്ന നിലവാരമുള്ള തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിച്ചും, ആഗോള തലത്തിൽ മറ്റുള്ളവരുമായി കിടപിടിക്കാൻ കഴിവുള്ളതും, നൂതനാശയങ്ങളാൽ നയിക്കപ്പെടുന്നതും സുസ്ഥിരവ്യാവസായിക സമ്പദ് വ്യവസ്ഥ ഉള്ളതുമായ തരത്തിൽ കേരളത്തെ മാറ്റിയെടുക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. പോർട്ട്-ലൈഡ് ലോജിസ്റ്റിക്സ് വ്യാവസായിക വികസനവും, വ്യാവസായിക പാർക്കുകൾ വിപുലപ്പെടുത്തലും മേഖല കേന്ദ്രീകൃത വ്യാവസായിക ഇക്കോസിസ്റ്റം തുടങ്ങിയ പ്രധാന സംരംഭങ്ങളുടെ വികസനത്തിലൂടെ കേരളത്തെ നിർമ്മാണം, ലോജിസ്റ്റിക്സ്, സാങ്കേതിക വിദ്യ, ലൈഫ് സയൻസസ്, ഗ്ലോബൽ കേപ്പബിലിറ്റി

സെന്ററുകൾ എന്നീ മേഖലകളിൽ മുൻഗണനാ ലക്ഷ്യസ്ഥാനമാക്കി മാറ്റുന്നതാണ്. ഉയർന്ന മൂല്യമുള്ള നിക്ഷേപങ്ങൾ ലക്ഷ്യമിട്ട് ഇൻവെസ്റ്റ്മെന്റ് പ്രൊമോഷൻ ബോർഡ് രൂപീകരിക്കൽ, ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് ഡിജിറ്റൽ സിംഗിൾ വിൻഡോ ക്ലിയറൻസ് പ്ലാറ്റ്ഫോമായി K-SWIFT-ന്റെ ആധുനികവൽക്കരണം, വേഗത്തിലും സമയബന്ധിതവുമായ അനുഭവിക്കാൻ കേരള സംസ്ഥാന ഏകജാലക ക്ലിയറൻസ് ബോർഡിന്റെ ശാക്തീകരണം, മെച്ചപ്പെടുത്തിയ പ്രോജക്ട് ഫെസിലിറ്റേഷൻ സംവിധാനം എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പുരോഗമന പരിഷ്കാരങ്ങളിലൂടെ എന്റെ സർക്കാർ നിക്ഷേപകരുടെ ആത്മവിശ്വാസം കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നു. സമഗ്രമായ വ്യവസായ വൽക്കരണം ഉറപ്പാക്കുന്നതിന് MSME-കൾക്കും കയർ, കൈത്തറി, തോട്ടങ്ങൾ, ഭക്ഷ്യ സംസ്കരണം എന്നിവയുൾപ്പെടെയുള്ള പരമ്പരാഗത മേഖലകൾക്കും നൽകുന്ന പിന്തുണയ്ക്കൊപ്പം, ആർട്ടിഫിഷ്യൽ ഇൻ്റലിജൻസ്, ബയോ ടെക്നോളജി, മെഡിക്കൽ ഉപകരണങ്ങൾ, ഗ്രീൻ എനർജി, ഇലക്ട്രോണിക്സ് ആന്റ് സ്പെയ്സ് ടെക്നോളജി എന്നീ വളർന്നു വരുന്ന മേഖലകളുടെ ഉന്നമനത്തിനും കേന്ദ്രീകൃത ശ്രമങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്തുവരുന്നു. എന്റെ സർക്കാർ, ESG-പിന്തുണയുള്ള ഒരു വ്യാവസായിക ഇക്കോസിസ്റ്റം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് പ്രതിജ്ഞാബദ്ധമാണ്. അത്തരം ഒരു ലാൻഡ് ബാങ്ക് രൂപീകരിക്കുന്നത് തന്നെ, സംസ്ഥാനത്തുടനീളം വ്യാവസായിക വളർച്ചയ്ക്കും,

അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനും തൊഴിലവസരങ്ങൾ സൃഷ്ടിക്കുന്നതിനും ഗണ്യമായ അവസരങ്ങൾ ഇറന്നു കൊടുക്കും.

XVII. തൊഴിലും നൈപുണ്യവും വകുപ്പ്

55. എന്റെ സർക്കാർ, അതിഥി തൊഴിലാളികൾക്ക് കാര്യക്ഷമവും സുഗമവുമായ പിന്തുണ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന്, ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾക്കിടയിൽ ഏകോപനവും എല്ലാ വകുപ്പുതല സേവനങ്ങളുടെ സംയോജനവും ഉറപ്പാക്കി, ഒരു ഏകീകൃത പോർട്ടൽ വഴി രജിസ്ട്രേഷൻ പ്രക്രിയ നടപ്പിലാക്കും.

56. എന്റെ സർക്കാർ, വിവിധ ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ട്രെയിനിംഗ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകളിലുടനീളം ഉല്പാദന കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ലക്ഷ്യമിടുന്നു. ITI-കളിൽ ലഭ്യമായ നിലവിലുള്ള അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങളും ITI പരിശീലകരുടെ നൈപുണ്യവും ഉപയോഗിച്ച്, നിർമ്മിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന ഇനങ്ങളുടെ ഉൽപാദനമാണ് ഈ പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്യുന്നത്. ഇത് പരിശീലകരുടെ ആത്മവിശ്വാസം വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും സംരംഭകത്വ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

57. എന്റെ സർക്കാർ, സമഗ്രമായ ഒരു കൂട്ടം സംരംഭങ്ങളിലൂടെ തൊഴിലാളികളുടെ നൈപുണ്യവികസനവും ശക്തിപ്പെടുത്തും. എന്റെ സർക്കാർ, ഹബ്ബ് ആന്റ് സ്പോക്ക് മാതൃകയിലൂടെ ഇൻഡസ്ട്രിയൽ

ടെയിനിംഗ് ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകളെ ആധുനീകരിക്കും. കേരളത്തിന്റെ വളരുന്ന വ്യാവസായിക തൊഴിൽ ശക്തിയുടെ 24 മണിക്കൂർ ലഭ്യതയും യന്ത്രാധിഷ്ഠിത നടപ്പാക്കൽ ടാക്കിംഗും ഉറപ്പുവരുത്തിക്കൊണ്ട് എല്ലാ മേഖലയിലുമുള്ള തൊഴിലാളികൾക്ക് വ്യക്തി യധിഷ്ഠിത, ബഹുഭാഷാ, തൊഴിൽ സുരക്ഷാ ആരോഗ്യ പരിശീലനം നൽകുന്നതിന് ഒരു AI ഇന്റഗ്രേറ്റഡ് വെർച്വൽ ടെയിനിംഗ് മാനേജ്മെന്റ് സിസ്റ്റം നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

XVIII. തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ്

58. കേരളത്തിന്റെ വികേന്ദ്രീകൃത ഭരണ സംവിധാനം രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും ശക്തമായവയിൽ ഒന്നാണ്. എന്റെ സർക്കാർ, കൂടുതൽ സാമ്പത്തിക സഹായവും, വർദ്ധിത അധികാര കൈമാറ്റവും ശാക്തീകൃത വികേന്ദ്രീകൃതസൂത്രണവും വഴി അതിനെ കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തും. എന്റെ സർക്കാർ, വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളിലും പൊതുജനങ്ങൾക്ക് സേവനം നൽകുന്നതിലും എല്ലാ പൗരൻമാർക്കും അവരുടെ ജീവിതത്തിലേക്ക് ഏറ്റവും അടുത്ത് ഭരണം എത്തുന്നു എന്ന് ഉറപ്പുവരുത്തുന്ന രീതിയിലും കേരളത്തിന്റെ പഞ്ചായത്ത് രാജ് സംവിധാനത്തിന്റെ ജനാധിപത്യ ശക്തി എല്ലാ കേരളീയരുടെയും ദൈനംദിന അനുഭവത്തിൽ ഗണ്യമായ പുരോഗതിയിലേക്ക് നയിക്കുന്നതിലും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പങ്ക് പുന:സ്ഥാപിക്കുകയും ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യും.

XIX. ന്യൂനപക്ഷ ക്ഷേമ വകുപ്പ്

59. ഹജ്ജ് തീർത്ഥാടനം സുഗമമാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഭരണ സംവിധാനങ്ങൾ, വഖഫ് ആസ്തികളുടെ സംരക്ഷണവും പരിപാലനവും, വഖഫ് ബോർഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ആധുനികവൽകരണം എന്നിവയ്ക്ക് പ്രഥമ പരിഗണന നൽകുന്നതാണ്.

XX. കേരളീയ പ്രവാസികാര്യ വകുപ്പ്

60. എന്റെ സർക്കാർ, സംസ്ഥാനത്തിന്റെ വളർച്ചയിലും പുരോഗതിയിലും കേരളത്തിന്റെ പ്രവാസി സമൂഹം നൽകിയിട്ടുള്ള വലിയ സംഭാവനയെ ആഴത്തിൽ വിലമതിക്കുകയും അവരുടെ ക്ഷേമത്തിനും പുന:രധിവാസത്തിനും നിക്ഷേപ പങ്കാളിത്തത്തിനും ഉള്ള പദ്ധതികൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നത് തുടരുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. പ്രവാസി ജോലിക്കാർക്കു വേണ്ടിയുള്ള ക്ഷേമ പ്രവർത്തനങ്ങളും മടങ്ങി വന്നിട്ടുള്ള വിദേശവാസികൾക്കു വേണ്ടിയുള്ള പുന:രധിവാസ പദ്ധതികളും കേരളത്തിന്റെ വികസനത്തിൽ ഫലപ്രദമായ പ്രവാസി നിക്ഷേപത്തിന് ഘടനാപരമായ മാർഗങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുകയും കൂടുതൽ പ്രാപ്യമാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. പ്രവാസി മലയാളി സമൂഹം വിവിധ ഭൂഖണ്ഡങ്ങളിലും തലമുറകളായും കേരളത്തോടു കാത്ത് സൂക്ഷിക്കുന്ന ആഴത്തിലുള്ള വൈകാരികമായും സാമൂഹ്യമായും ഉള്ള ബന്ധത്തെ എന്റെ സർക്കാർ അംഗീകരിക്കുകയും ആദരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതോടൊപ്പം തന്നെ ഉത്തരവാദിത്ത

ഭരണത്തിലൂടെയും വിശ്വസനീയമായ സഹായ സംവിധാനങ്ങളിലൂടെയും അർത്ഥവത്തായ അവസരങ്ങളിലൂടെയും അവർ സ്വഗൃഹമായി കാണുന്ന ഈ നാടിന് സംഭാവന നൽകുന്നതിലേക്ക് ഈ ബന്ധം പരിപോഷിപ്പിക്കപ്പെടുമെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നതുമാണ്.

XXI. ഊർജ്ജ വകുപ്പ്

61. സൗരോർജ്ജം, കാറ്റിൽ നിന്നുള്ള വൈദ്യുതി, മറ്റ് മാർഗങ്ങൾ എന്നിവയിലൂടെ വൈദ്യുതോൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതും അതുവഴി വൈദ്യുതോൽപാദനത്തിൽ സംസ്ഥാനത്തെ സ്വയം പര്യാപ്തമാക്കുന്നതുമാണ്. പുരപ്പറ സൗരോർജ്ജ സംവിധാനത്തിന്റെ എണ്ണം വർദ്ധിക്കുന്നതിനാൽ വൈദ്യുത ലൈൻ തിരക്ക് പരിഹരിക്കുന്നതിന് വിതരണ ട്രാൻസ്ഫോർമറുകളിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി ബാറ്ററി സ്റ്റോറേജ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. വൈദ്യുത ചാർജിംഗ് സ്റ്റേഷനുകളെ പ്രാദേശിക സൗരോർജ്ജ പ്ലാന്റുകളുമായും ബാറ്ററി-സ്റ്റോറേജ് സംവിധാനങ്ങളുമായും ബന്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതാണ്. എന്റെ സർക്കാർ, സൗരോർജ്ജം പോലെ പുനരുപയോഗിക്കാവുന്ന ഊർജ്ജ സ്രോതസ്സുകളിൽ സ്വാഭാവികമായി ഇടവിട്ടുണ്ടാകുന്ന അപര്യാപ്ത പരിഹരിക്കുന്നതിനും പീക്ക് ഡിമാൻഡ് നേരിടുന്നതിനുമായി കൂടുതൽ മെച്ചപ്പെട്ട ബാറ്ററി സ്റ്റോറേജ് സംവിധാനങ്ങൾ

സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. പിഴവുകൾ കാലേകൂട്ടി കണ്ടെത്തുന്നതിനും, പ്രസരണനഷ്ടം കുറയ്ക്കുന്നതിനും, സമയോചിതമായി തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിന് സഹായകമാകുന്ന പ്രെഡിക്റ്റീവ് മെയിന്റനൻസിനായി നിർമ്മിത ബുദ്ധി, ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ഇന്റർനെറ്റ് ഓഫ് തിംഗ്സ് പോലുള്ള ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യകൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

XXII. പൊതുമരാമത്ത് വകുപ്പ്

62. എന്റെ സർക്കാർ, പൊതു-സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തങ്ങളുടെ പ്രയോജനം പൂർണ്ണമായും ഉപയോഗപ്പെടുത്തി, ലഭ്യമായ ഏറ്റവും നല്ല സാങ്കേതിക വിദ്യ ഉപയോഗിച്ച് ബൈപാസുകളെ നാലുവരിപാതയാക്കി വരുമാനം ലഭിക്കുന്ന രീതിയിൽ വികസിപ്പിക്കുന്നതും, അത്, സാധാരണ ജനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾക്കായി പുനർനിക്ഷേപം നടത്തുന്നതുമാണ്. എന്റെ സർക്കാർ, കേരളത്തിന്റെ, ഡിസൈൻ നയമനുസരിച്ച് കെ-ഗ്രീൻ റേറ്റിംഗും മറ്റ് ഹരിത നിർമ്മാണ സംരംഭങ്ങളും സംയോജിപ്പിച്ച് വകുപ്പ് ഏറ്റെടുക്കുന്ന മരാമത്ത് പണികളിലെല്ലാം തന്നെ ഊർജ്ജസംരക്ഷണത്തിനും പൈതൃക സംരക്ഷണത്തിനും മുന്തിയ പരിഗണന നൽകി ഹരിത, പരിസ്ഥിതിസൗഹൃദ കെട്ടിടങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകുന്നതാണ്. സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ റോഡുകളും ഘട്ടം ഘട്ടമായി BM & BC റോഡുകളായി ഉയർത്തുന്നതാണ്.

XXIII. റവന്യൂ വകുപ്പ്

63. എന്റെ സർക്കാർ, നിലവിലുള്ള എല്ലാ ഭൂനിയമങ്ങളും കാലാനുസൃതമായി നവീകരിക്കുന്നതും നിസാര കാരണങ്ങളിൻമേൽ കൃഷിഭൂമിയിൽ നിന്ന് കർഷകരെ ഇറക്കിവിടുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾക്ക് ശാശ്വത പരിഹാരമായി “ഉപാധികളില്ലാത്ത ഉടമസ്ഥാവകാശം (പട്ടയങ്ങൾ)” എന്ന ആശയം നടപ്പിലാക്കുന്നതുമാണ്. കേരളത്തിന്റെ തോട്ടം മേഖലയിൽ ഭൂവിനിയോഗത്തിന് നിലവിലുള്ള നിയന്ത്രണങ്ങൾ ശാസ്ത്രീയമായി പരിഷ്കരിക്കുന്നതും തോട്ടഭൂമിയുടെ സ്വാഭാവിക തരം സംരക്ഷിച്ചുകൊണ്ട് വൈവിധ്യം അനുവദിക്കുന്നതിന് ഭേദഗതികൾ അവതരിപ്പിക്കുന്നതുമാണ്. ഭൂപരിവർത്തനവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രശ്നങ്ങൾ ശാശ്വതമായി പരിഹരിക്കുന്നതിന് 2008 -ലെ കേരള നെൽവയൽ തണ്ണീർത്തടസംരക്ഷണ ആക്ട് സമഗ്രമായി പരിഷ്കരിക്കുന്നതാണ്. ദശാബ്ദങ്ങളായി ഭൂമി കൈവശം വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന കർഷകരെ പട്ടയങ്ങൾ അനുവദിക്കപ്പെടുന്നതിൽ നിന്ന് തടഞ്ഞിരുന്ന പ്രശ്നങ്ങളും പരിഹരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ആവശ്യമെങ്കിൽ, നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങളിൽ ഭേദഗതികൾ വരുത്തുകയോ സമഗ്രമായ നിയമ നിർമ്മാണം കൊണ്ടുവരികയോ ചെയ്യുന്നതാണ്. പ്രധാന ഭൂനിയമങ്ങളിൽ അധികവും അര നൂറ്റാണ്ട് പഴക്കമുള്ളവയും സമഗ്രമായ പരിഷ്കരണം ആവശ്യമായവയുമാണ്. ഭൂസംബന്ധമായ എല്ലാ നിയമങ്ങളും പുന:പരിശോധിക്കുന്നതിനായി സർക്കാർ ഒരു

കമ്മീഷൻ രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്. അതിന്റെ ശിപാർശയിൻമേലും വിശദമായ പൊതുജന ചർച്ചയിൻമേലും, പൊതുഭൂമി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ഭൂമിയുടെ വിതരണത്തിൽ നീതി ഉറപ്പാക്കുന്നതിനും വ്യാവസായികവും സാമ്പത്തികവുമായ വികസനത്തെ പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനുമായി ഭൂനിയമങ്ങളെ പരിഷ്കരിക്കുന്നതാണ്. എന്റെ സർക്കാർ, റവന്യൂ വകുപ്പിനെ ഒരു സമ്പൂർണ്ണ ഡിജിറ്റൽ, പൗര-കേന്ദ്രീകൃത സംവിധാനമായി രൂപാന്തരപ്പെടുത്തുന്നതിന് മുന്തിയ പരിഗണന നൽകുന്നതാണ്. എല്ലാ കേരളീയർക്കും, ഭൂരേഖകളിലേക്കും എല്ലാ അനുബന്ധ സർക്കാർ സേവനങ്ങളിലേക്കും സുരക്ഷിതവും സുതാര്യവും വേഗത്തിലുള്ളതുമായ ലഭ്യതയ്ക്ക്, പൂർണ്ണമായും ഡിജിറ്റൈസ് ചെയ്യപ്പെട്ട ഭൂഭരണ സംവിധാനം എന്റെ സർക്കാർ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു.

XXIV. പട്ടികജാതി വികസന വകുപ്പ്

64. എന്റെ സർക്കാർ പട്ടികജാതി വിദ്യാർത്ഥി കൾക്കിടയിൽ വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ ഫലം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിന് വിദ്യാഭ്യാസ സഹായ പദ്ധതികൾ, പരിഹാര പരിശീലനം, മാതാപിതാക്കൾക്കായുള്ള പ്രചോദനാത്മക പരിപാടികൾ, ഡിജിറ്റൽ പഠന സംരംഭങ്ങൾ എന്നിവ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്. മെച്ചപ്പെടുത്തിയ അടിസ്ഥാനസൗകര്യങ്ങൾ, സ്റ്റാർട്ട് ക്ലാസ് മുറികൾ, ഡിജിറ്റൽ സൗകര്യങ്ങൾ, പോഷകാഹാര പദ്ധതികൾ, കൗൺസിലിംഗ്

സഹായം, അഭിരുചി വികസന സംരംഭങ്ങൾ, ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസത്തിലും ഔദ്യോഗികവൃത്തിയിലും മികവ് പുലർത്താൻ വിദ്യാർത്ഥികളെ പ്രാപ്തരാക്കുന്നതിന് മത്സര പരീക്ഷകൾക്കുള്ള പ്രത്യേക പരിശീലനം എന്നിവയിലൂടെ മോഡൽ റസിഡൻഷ്യൽ സ്കൂളുകളെ ശക്തിപ്പെടുത്തും.

65. എന്റെ സർക്കാർ അവശ്യ നാഗരിക സൗകര്യങ്ങൾക്കുള്ള വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് മുൻഗണന നൽകിക്കൊണ്ടും ജീവിതനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തിയും പട്ടികജാതി നഗരുകളിലും ആവാസ മേഖലകളിലും സമഗ്ര അടിസ്ഥാന വികസനം ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനായുള്ള ശ്രമങ്ങൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.

66. എന്റെ സർക്കാർ ലൈഫ് മിഷന്റെ കീഴിലുള്ള പട്ടികജാതി ഗുണഭോക്താക്കൾക്കുള്ള ഭവന സഹായ ചട്ടക്കൂടിന്റെ സമഗ്ര പരിവർത്തനം നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.

67. എന്റെ സർക്കാർ ആധുനിക നൈപുണ്യവികസനത്തിലൂടെയും സംരംഭ പ്രോത്സാഹനത്തിലൂടെയും പട്ടികജാതി യുവാക്കളെയും സ്ത്രീകളെയും മറ്റുള്ളവരെയും ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനായി "തൊഴിലും സംരംഭകത്വവും" കേന്ദ്രീകരിച്ച പുതുക്കിയ ദൗത്യം ഏറ്റെടുക്കുന്നതാണ്.

68. വർക്ക്ഷോപ്പുകളുടെയും ലബോറട്ടറികളുടെയും ആധുനികവത്കരണം, വ്യവസായ അധിഷ്ഠിതവും പുതു

തലമുറയിലുള്ളതുമായ കോഴ്സുകൾ ആരംഭിക്കൽ, സ്റ്റാർട്ട് ക്ലാസ് മുറികൾ, ഡിജിറ്റൽ പഠന സൗകര്യങ്ങൾ, ഉയർന്ന ആവശ്യകതയുള്ള മേഖലയിൽ മികവിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കൽ എന്നിവയിലൂടെ പട്ടികജാതി വികസന വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള വ്യവസായ പരിശീലന ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ടുകളെ സമഗ്രമായി നവീകരിക്കുന്നതാണ്.

XXV. പട്ടികവർഗ്ഗ വികസന വകുപ്പ്

69. നമ്മുടെ പട്ടികഗോത്രവർഗ്ഗ സമൂഹത്തിന് സമത്വം നീതി എന്നീ ഭരണഘടനാ വാഗ്ദാനങ്ങളോട് എന്റെ സർക്കാർ ആഴത്തിൽ പ്രതിബദ്ധപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഗോത്രസമൂഹങ്ങളുടെ ആത്മാഭിമാനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനമാണ് ഭൂമിയിന്മേലുള്ള അവകാശം. 2006-ലെ പട്ടിക ഗോത്രവർഗ്ഗങ്ങളും മറ്റ് പരമ്പരാഗത വനവാസികളും (വനാവകാശങ്ങൾ അംഗീകരിക്കൽ) ആക്ട് പൂർണ്ണമായി എന്റെ സർക്കാർ നടപ്പിലാക്കുന്നതും ഗോത്രഭൂമി തുടർ കൈമാറ്റം തടയുന്നതിന് ഉറച്ച നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതുമാണ്. ഭരണപരമായ താമസം ഒഴിവാക്കുന്നതിന് ജില്ലാ തലത്തിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ ചെലുത്തിക്കൊണ്ട് മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന എല്ലാ വ്യക്തിഗത വനാവകാശ വാദങ്ങളും സാമൂഹിക വനാവകാശ വാദങ്ങളും തീർപ്പാക്കുന്നതിന് ഒരു സമയബന്ധിത ദൗത്യം ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. കർശനമായ ഭരണ മേൽനോട്ടത്തോടെ 1999-ലെ കേരള പട്ടികവർഗ്ഗ ഭൂമി കൈമാറ്റ നിയന്ത്രണവും

പുനരവകാശ സ്ഥാപനവും ആക്സ് നടപ്പിലാക്കുന്നതും ഗോത്രവർഗ്ഗ ഭൂമിയിലെ കയ്യേറ്റങ്ങൾ കർശനമായ ശിക്ഷാവ്യവസ്ഥകൾക്ക് വിധേയമാക്കുന്നതുമാണ്.

70. എന്റെ സർക്കാർ പട്ടിക ഗോത്രവർഗ്ഗ കുടുംബങ്ങൾക്കുവേണ്ടി ഭവന പദ്ധതികൾ ആരംഭിക്കുന്നതും അവരുടെ തനതായ സാമൂഹ്യ - സാംസ്കാരികവും ഭൂമിശാസ്ത്രപരവുമായ ആവശ്യകതകളും മാനിച്ച് ഈ വിഭാഗങ്ങളുടെ ജീർണ്ണിച്ചതും വാസയോഗ്യ മല്ലാത്തതുമായ വാസസ്ഥലങ്ങൾ പുനർനിർമ്മിക്കുന്നതിന് ഒരു പ്രത്യേക പദ്ധതി രൂപീകരിക്കുന്നതുമാണ്.

71. സാമൂഹിക പരിവർത്തനത്തിനുള്ള ഏറ്റവും ശക്തമായ ഉപകരണമാണ് വിദ്യാഭ്യാസം എന്ന് എന്റെ സർക്കാർ തിരിച്ചറിയുന്നു. വിദ്യാർത്ഥികൾക്കുള്ള വിദ്യാഭ്യാസ ആനുകൂല്യങ്ങൾ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയും ഒരു പരിഷ്കരിച്ച ഇ-ഗ്രാന്റ്സ് പോർട്ടലിലൂടെ സമയബന്ധിതമായി വിതരണം ചെയ്യുന്നതുമാണ്. എൻട്രൻസ് ടെസ്റ്റുകൾ, പി.എസ്.സി, യു.പി.എസ്.സി. ഉൾപ്പെടെയുള്ള മത്സര പരീക്ഷകൾക്കു വേണ്ടി തയ്യാറെടുക്കുന്ന വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് മതിയായ പിന്തുണ എന്റെ സർക്കാർ നൽകുന്നതാണ്.

72. പട്ടികജാതി/പട്ടികഗോത്രവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളുടെ പ്രാതിനിധ്യം നിർദ്ദിഷ്ട മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ കുറവായിട്ടുള്ള മേഖലകളിൽ എന്റെ സർക്കാർ സ്പെഷ്യൽ റിക്രൂട്ട്മെന്റ് ഡ്രൈവ് ആരംഭിക്കുന്നതാണ്. പട്ടികജാതി/പട്ടികഗോത്രവർഗ്ഗ സംരംഭകർക്കുള്ള

വായ്പ സഹായപദ്ധതി വർദ്ധിച്ച സാമ്പത്തിക സഹായത്തോടെ ശക്തിപ്പെടുത്തുകയും വകുപ്പിൻ കീഴിലുള്ള അധിക കടബാധ്യതയിൽപ്പെട്ട സഹകരണ സംഘങ്ങൾക്ക് അവയുടെ ബാധ്യതകൾ പരിഹരിച്ചു കൊണ്ട് ഒരു പുതിയ തുടക്കം കുറിക്കുകയും ചെയ്യും. ദേവസ്വം ബോർഡ് നിയമനങ്ങളിൽ പട്ടികജാതി/പട്ടികഗോത്രവർഗ്ഗ വിഭാഗങ്ങളുടെ സംവരണം അവരുടെ ജനസംഖ്യയ്ക്ക് ആനുപാതികമായി ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതാണ്. ഡിജിറ്റൽ കണക്ടിവിറ്റി പ്രയോജനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് സജീവമായ സേവനവിതരണ സംവിധാനങ്ങളോടൊപ്പം ഒരു ശക്തമായ പരാതി പരിഹാര സംവിധാനം സ്ഥാപിക്കുന്നതും, അത് നീതിയും ഉൾപ്പെടുത്തലും ഉറപ്പു വരുത്തുകയും ചെയ്യും.

XXVI. സാമൂഹിക നീതി വകുപ്പ്

- 73. മുതിർന്ന പൗരന്മാരുടെ ക്ഷേമത്തിനായി എന്റെ സർക്കാർ ഒരു പുതിയ വകുപ്പ് രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. സംസ്ഥാനത്തെ എല്ലാ നഗരങ്ങളും ഘട്ടംഘട്ടമായി വയോജന സൗഹൃദമാക്കി മാറ്റുന്നതാണ്. മുതിർന്ന പൗരന്മാർക്ക് ഗൃഹാധിഷ്ഠിത ആരോഗ്യപരിരക്ഷയും മാനസികാരോഗ്യ പിന്തുണാസേവനങ്ങളും നൽകുന്നതിനായി ശ്രീ. ഉമ്മൻചാണ്ടിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള സർക്കാർ ആവിഷ്കരിച്ച വയോമിത്രം പദ്ധതി എല്ലാ ബ്ലോക്ക് പഞ്ചായത്തുകളിലേക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതാണ്. മുതിർന്നപൗരന്മാർക്ക് നിയമസഹായം, ആരോഗ്യപരിരക്ഷ, സംരക്ഷണസേവനങ്ങൾ എന്നിവ

നൽകുന്നതിനായി 'കെയർ ക്യാമ്പിൻ' എന്ന ഒരു പുതിയ പദ്ധതി എല്ലാ കുളക്ട്രുകളിലും സപ്പോർട്ട് സെന്ററുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതാണ്. വർദ്ധിച്ചു വരുന്ന കോഗ്നിറ്റീവ് ഇംപെയർമെന്റ്, ഡിമെൻഷ്യ എന്നിവ പരിഹരിക്കുന്നതിനായി സ്മൃതി കഫേകളും ഡിമെൻഷ്യ ഡേ കെയർ സെന്ററുകളും സ്പെഷ്യലൈസ്ഡ് മെമ്മറി ക്ലിനിക്കുകളും സംസ്ഥാനത്തിലുടനീളം വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിനോടൊപ്പം മധ്യവയസ്കർക്കായി അവബോധ പരിപാടികളും സംഘടിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

- 74. 2016-ലെ റെറ്റസ് ഓഫ് പേഴ്സൺസ് വിത്ത് ഡിസെബിലിറ്റീസ് ആക്റ്റിന് അനുസൃതമായി ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ അവകാശങ്ങളും അന്തസ്സും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ പ്രതിജ്ഞാ ബദ്ധമാണ്. സർക്കാർ വകുപ്പുകളുടെയും ഏജൻസികളുടെയും തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെയും ഉത്തരവാദിത്വങ്ങൾ വ്യക്തമായി നിർവ്വചിച്ചുകൊണ്ട് നിലവിലെ, ഭിന്നശേഷിയുള്ളവർക്ക് വേണ്ടിയുള്ള സംസ്ഥാന നയം - 2015 പരിഷ്കരിക്കുന്നതാണ്. ആസൂത്രണവും സേവനവിതരണവും ശാക്തീകരിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനവ്യാപകമായി ഒരു ഭിന്നശേഷി സെൻസസും സമഗ്രമായ ഓൺലൈൻ രജിസ്ട്രിയും വികസിപ്പിക്കുന്നതാണ്.

XXVII. കായികവും യുവജനകാര്യവും വകുപ്പ്

- 75. എന്റെ സർക്കാർ കായിക യുവജന വികസനത്തിന് കേന്ദ്രീകൃത ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുന്നതാണ്. സംസ്ഥാനം

ഒട്ടാകെ കായിക മേഖലയിലെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യങ്ങൾ വികസിപ്പിക്കുന്നതും സ്കൂൾ സാമൂഹിക തലങ്ങളിൽ താഴെത്തട്ടിലുള്ള പ്രതിഭകളെ കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള പരിപാടികൾ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതുമാണ്. കേരളം താഴെത്തട്ടിൽ നിന്നും വാർത്തെടുക്കുന്ന പ്രതിഭകൾക്ക് അന്താരാഷ്ട്ര സ്പോർട്സിന്റെ നെറുകയിൽ എത്തുന്നതിന് ഉതകുന്ന സ്ഥാപന മികവ് ഉറപ്പാക്കിക്കൊണ്ട് നിലവിലുള്ള കായിക പരിശീലന കേന്ദ്രങ്ങളെ ലോകോത്തര നിലവാരത്തിലുള്ള പരിശീലനം, കായിക ശാസ്ത്ര പിന്തുണ, മത്സരാധിഷ്ഠിത പരിശീലന അന്തരീക്ഷം എന്നിവ നൽകുന്നതിന് പ്രാപ്തിയുള്ള ശ്രേഷ്ഠതലത്തിലുള്ള ഉയർന്ന പ്രകടനം കാഴ്ചവയ്ക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളായി എന്റെ സർക്കാർ ഉയർത്തുന്നതാണ്.

XXVIII. വിനോദസഞ്ചാര വകുപ്പ്

76. ഉത്തരവാദിത്വമുള്ളതും അനുഭവവേദ്യവുമായ യാത്രകൾക്കായി കേരളത്തെ ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വൈകാരികമായ ആകർഷണ കേന്ദ്രമായി മാറ്റിക്കൊണ്ട്, സുസ്ഥിരവും സമഗ്രവും ഉയർന്ന മൂല്യമുള്ളതുമായ രീതിയിൽ എന്റെ സർക്കാർ വിനോദസഞ്ചാരം വികസിപ്പിക്കും. ഉത്തരവാദിത്വമുള്ള സ്വകാര്യ പങ്കാളിത്തവും സുസ്ഥിരമായ അടിസ്ഥാനസൗകര്യ വികസനവും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന ഒരു നിക്ഷേപ സൗഹൃദ നയരൂപീകരണത്തിന്റെ പിന്തുണയോടെ മെഡിക്കൽ ടൂറിസം,

വെൽനസ്സ് ടൂറിസം, ഇക്കോ ടൂറിസം, ഡെസ്റ്റിനേഷൻ അധിഷ്ഠിത ടൂറിസം സർക്യൂട്ടുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് പ്രത്യേക ഊന്നൽ നൽകുന്നതാണ്. കേരളത്തിന്റെ സാംസ്കാരിക പൈതൃകവും കലാപാരമ്പര്യങ്ങളും വിനോദസഞ്ചാര മേഖലയുമായി സംയോജിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ ഉറപ്പാക്കുന്നതിലൂടെ കലാകാരന്മാർക്കും സാംസ്കാരിക പ്രവർത്തകർക്കും വിനോദസഞ്ചാര സമ്പദ് വ്യവസ്ഥയിൽ നിന്ന് പാർശ്വവൽക്കരിക്കപ്പെടാതെ നേരിട്ട് പ്രയോജനം ലഭിക്കുന്നതാണ്.

XXIX. ഗതാഗത വകുപ്പ്

77. അതിർത്തി ചെക്ക്-പോസ്റ്റുകൾക്ക് എ.എൻ.പി.ആർ (ആട്ടോമാറ്റിക് നമ്പർ പ്ലേറ്റ് റെക്കഗ്നിഷൻ) സാങ്കേതികവിദ്യ വിപുലമായി ഉപയോഗിക്കുവാൻ എന്റെ സർക്കാർ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. ഇത് നികുതി പിരിവ് വർദ്ധിപ്പിക്കും. വ്യക്തിഗത വാഹനങ്ങളെ ആശ്രയിക്കുന്നത് കുറയ്ക്കുന്നതിനായി മൊബൈൽ ആപ്പുകളും ഇ-ടിക്കറ്റിംഗും ഉപയോഗിച്ച് പൊതു ഗതാഗതവും ഷെയർഡ് ട്രാൻസ്പോർട്ട് നെറ്റ് വർക്കുകളും ജനകീയമാക്കുക എന്നതായിരിക്കും മറ്റൊരു ശ്രദ്ധാമേഖല. പൊതുഗതാഗത സംവിധാനങ്ങൾ ആധുനികവൽക്കരിക്കുന്നതും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതുമാണ്. ഡിജിറ്റൽ സംവിധാനങ്ങൾ, ഇലക്ട്രിക് മൊബിലിറ്റി, മെച്ചപ്പെട്ട യാത്രാ സൗകര്യങ്ങൾ എന്നിവ ഘട്ടംഘട്ടമായി കൊണ്ടുവരുന്നതാണ്. ഉൾനാടൻ ജലപാതകളുടെ സുസ്ഥിരത മെച്ചപ്പെടുത്തുന്ന

തിനുള്ള നടപടികൾ എന്റെ സർക്കാർ സ്വീകരിക്കും. കേരളത്തിലെ റോഡുകൾ ഓരോ പൗരനും കൂടുതൽ സുരക്ഷിതമാക്കാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഡാറ്റാ അധിഷ്ഠിത ഇടപെടലുകളും ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയും ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ്.

XXX. ജലവിഭവ വകുപ്പ്

78. സുസ്ഥിരമായ ജല ഉപയോഗം, കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാന പ്രതിരോധം, ജലഗുണനിലവാരം മെച്ചപ്പെടുത്തൽ, സംയോജിത ജലവിഭവ മാനേജ്മെന്റ് എന്നിവയ്ക്കായി എന്റെ സർക്കാർ ഒരു പുതിയ ജലനയം രൂപീകരിക്കും. തടങ്ങളിലെ ജലമാനേജ്മെന്റിനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി പുനഃക്രമീകരിച്ച ജലനയത്തിലൂടെ, വാട്ടർ ക്രെഡിറ്റുകൾ (Water Credits) അവതരിപ്പിക്കും. എല്ലാവർക്കും ഗുണമേന്മയുള്ള കുടിവെള്ളം തടസ്സമില്ലാതെ വിതരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നുവെന്ന് എന്റെ സർക്കാർ ഉറപ്പ് വരുത്തും. കുടിവെള്ളത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നതിനായി പുതിയ ലബോറട്ടറികൾ സ്ഥാപിക്കുകയും സ്കൂളുകളിലും കോളേജുകളിലും നിലവിലുള്ള ലബോറട്ടറികൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്. കുടിവെള്ള ക്ഷാമത്തിന് പരിഹാരമായി മഴവെള്ള സംഭരണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ ആരംഭിക്കും. കായലുകൾ, നദികൾ, അണക്കെട്ടുകൾ, കുളങ്ങൾ, അരുവികൾ തുടങ്ങിയ ജലാശയങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി വാട്ടർ

പ്രൊട്ടക്ഷൻ ഫോഴ്സ് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതും മണൽ നിക്ഷേപങ്ങൾ നീക്കം ചെയ്യാനും, മലിനീകരണം ഇല്ലാതാക്കുവാനും, കയ്യേറ്റങ്ങൾ ഒഴിപ്പിക്കുവാനും, സംരക്ഷണ ഭിത്തികൾ നിർമ്മിക്കാനും, നാശം സംഭവിച്ച ജലാശയങ്ങൾ വീണ്ടെടുക്കാനുമുള്ള നടപടികൾ ഉൾജ്ജിതമാക്കുന്നതുമാണ്.

XXXI. വനിത ശിശുവികസന വകുപ്പ്

79. എല്ലാ പൊതു ആഫീസുകളിലും, വ്യവസായ സ്ഥാപനങ്ങളിലും, ഐ.ടി. പാർക്കുകളിലും, 50-ലധികം ജീവനക്കാരുള്ള എല്ലാ സ്ഥാപനങ്ങളിലും, സുരക്ഷിതവും ഉയർന്ന നിലവാരമുള്ളതുമായ ഡേകെയർ സെന്ററുകളും ക്രേഷുകളും നടത്തുന്നത് നിർബന്ധമാക്കിക്കൊണ്ട് 1969-ലെ മെറ്റേണിറ്റി ബെനിഫിറ്റ് ആക്ട് നിർദ്ദേശിക്കുന്ന പ്രകാരമുള്ള ചൈൽഡ് കെയർ ചട്ടങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കാൻ എന്റെ സർക്കാർ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. 'മെൻസൂൽ ഡിഗ്നിറ്റി' പദ്ധതിയിലൂടെ വിദ്യാർത്ഥിനികളോടുള്ള ഞങ്ങളുടെ പ്രതിബദ്ധത പ്രതിഫലിപ്പിക്കുകയും അതിൻ കീഴിൽ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങളും പൊതുസ്ഥലങ്ങളും പെൺകുട്ടികൾക്കും സ്ത്രീകൾക്കും സൗഹൃദപരമായ രീതിയിലാക്കാൻ ഞങ്ങൾ ഉദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. സ്കൂൾ വിദ്യാർത്ഥിനികൾക്ക് മാസത്തിൽ 3 ദിവസം വരെ ആർത്തവ അവധിയോടൊപ്പം അവർ പഠനത്തിൽ പിന്നിലാകാതിരിക്കാൻ വാരാന്ത്യത്തിൽ ക്യാച്ച് അപ്പ് ക്ലാസ്സുകൾ കൂടി പ്രഖ്യാപിക്കുവാൻ എന്റെ

സർക്കാർ പദ്ധതിയിടുന്നു. ഞങ്ങളുടെ അഗതി-അനാഥ രഹിത കേരളം സംരംഭത്തിൻ കീഴിൽ, 2015-ലെ ജൂവനൈൽ ജസ്റ്റീസ് (കുട്ടികളുടെ പരിചരണവും സംരക്ഷണവും) ആക്റ്റിന്റെ ഡീഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂഷണലൈസേഷൻ തത്വത്തിലധിഷ്ഠിതമായി മിഷൻ മോഡലുള്ള ദത്തെടുക്കൽ ക്യാമ്പെയ്റ്റുകൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാനും പരിശീലനം ലഭിച്ചതും മികച്ച പ്രതിഫലം നൽകുന്നതുമായ അയൽപക്ക ഫോസ്റ്റർ കുടുംബങ്ങളുടെ ഒരു സ്റ്റേറ്റ് ശൃംഖല രൂപീകരിക്കാനും അതിലൂടെ കേരളത്തെ ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ "അനാഥ രഹിത" സംസ്ഥാനമാക്കി മാറ്റുന്നതിനും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു.

80. കേരളത്തെ രാജ്യത്തിലെ ഏറ്റവും സ്ത്രീസൗഹൃദ സംസ്ഥാനമായി എന്റെ സർക്കാർ മാറ്റും. തൊഴിലിടങ്ങളിൽ സ്ത്രീകൾക്ക് തുല്യ വേതനം നേടാൻ നേടാൻ സഹായിക്കും. കേരളത്തിലുടനീളമുള്ള എല്ലാ പ്രധാന പട്ടണങ്ങളിലും പൊതുവിശ്രമശുശ്രൂഷകൾ ഒരുക്കും. അസംഘടിത മേഖലയിൽ ജോലി ചെയ്യുന്ന സ്ത്രീകൾക്ക് പ്രത്യേക ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകുന്നതും, അസംഘടിത മേഖലയിൽ തൊഴിലെടുക്കുന്ന സ്ത്രീകൾക്ക് ആറ് മാസത്തെ പ്രസവാവധി അനുവദിക്കുന്നതുമാണ്. സ്ത്രീകൾക്ക് സാന്നിറ്ററി നാപ്കിനുകൾ, പാദരക്ഷകൾ, മറ്റ് അവശ്യ സാധനങ്ങൾ എന്നിവ ലഭ്യമാക്കാൻ നേടാൻ സഹായിക്കും.

XXXII. ഉപസംഹാരം

- 81. കേവലം സാമ്പത്തിക സൂചകങ്ങൾ മാത്രം കണക്കിലെടുത്ത് കേരളം പുരോഗതിയെ ഒരിക്കലും അളന്നിട്ടില്ല. സാധാരണക്കാർ ആസ്വദിക്കുന്ന ജീവിത നിലവാരം, തൊഴിലിന് നൽകുന്ന മാന്യത, വിദ്യാഭ്യാസത്തിനും ആരോഗ്യ പരിരക്ഷയ്ക്കും നൽകുന്ന പ്രാധാന്യം, സമൂഹത്തെ ഒന്നിച്ച് നിർത്തുന്ന സാമൂഹിക ഉൾപ്പെടുത്തലിന്റെ മനോഭാവം എന്നിവ യിലാണ് നമ്മുടെ സംസ്ഥാനത്തിന്റെ യഥാർത്ഥ ശക്തി നിലകൊള്ളുന്നത്.
- 82. മുന്നോട്ടുള്ള പാത, ധൈര്യം, അച്ചടക്കം, നൂതനാശയങ്ങൾ, കൂട്ടായ പരിശ്രമം എന്നിവ ആവശ്യപ്പെടുന്നു. സംസ്ഥാനത്തിന് മുന്നിലുള്ള വെല്ലുവിളികളുടെ ഗൗരവത്തെക്കുറിച്ച് എന്റെ സർക്കാരിന് പൂർണ്ണ ബോധ്യമുണ്ട്. എന്നിരുന്നാലും, കേരള ജനതയുടെ ശക്തിയിലും, ബുദ്ധിയിലും, ഉൾക്കരുത്തിലും ഞങ്ങൾ ആശ്ചര്യത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്നു.
- 83. നമ്മുടെ മുന്നിലുള്ള വെല്ലുവിളികൾ ശ്രദ്ധേയമാണ്, എന്നാലും കൂട്ടായ പ്രയത്നം, സാമൂഹിക അവബോധം, ജനാധിപത്യ ശക്തി എന്നിവയിലൂടെ കേരളം എപ്പോഴും വെല്ലുവിളികളെ അതിജീവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

84. സുദൃഢവും കൂടുതൽ സമൃദ്ധവുമായ ഒരു കേരളം കെട്ടിപ്പടുക്കുന്നതിന് എന്റെ സർക്കാർ സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങളുടെയും - തൊഴിലാളികൾ, കർഷകർ, സംരംഭകർ, വിദ്യാർത്ഥികൾ, പ്രൊഫഷണലുകൾ, പൊതു സേവകർ, സാംസ്കാരിക നായകന്മാർ, തെരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട ജനപ്രതിനിധികൾ എന്നിവരുടെ സഹകരണം അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു.

85. ഓരോ വീട്ടിലും വികസനമെത്തുന്ന, ഓരോ യുവജനത്തിനും അവസരം ലഭ്യമാകുന്ന, ഭരണം സുതാര്യവും മാനുഷികവുമാകുന്ന, പൊതുസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും വിശ്വാസ്യത ഉറപ്പാക്കുന്ന, യാതൊരു പൗരനും പുരോഗതിയിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കപ്പെട്ടതായി തോന്നാത്ത ഒരു കേരളം നമുക്ക് സൃഷ്ടിക്കാം.

86. കേരളത്തിന്റെ ജനാധിപത്യയാത്രയുടെ ഈ പുതിയ അധ്യായം ആരംഭിക്കുമ്പോൾ, എന്റെ സർക്കാർ പബ്ലിറ്റ് ജവഹർലാൽ നെഹ്റുവിന്റെ കാലാതീതമായ വാക്കുകൾ ഓർമ്മിക്കുന്നു: "ജനങ്ങൾക്ക് വിശ്വാസമുണ്ടാകുമ്പോഴാണ് ഒരു സർക്കാർ ഏറ്റവും നന്നായി പ്രവർത്തിക്കുന്നത്". സർക്കാരും പൗരന്മാരും തമ്മിലും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ജനവിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിലും സമൂഹത്തിലെ എല്ലാ വിഭാഗങ്ങൾക്കിടയിലുമുള്ള സഹകരണത്തോടെ ഐക്യം, പുരോഗതി, പ്രത്യാശ എന്നിവയോടെ കേരളം മുന്നേറുന്നതാണ്. ആധുനിക

കാഴ്ചപ്പാടും, സഹാനുഭൂതിയുള്ള ഭരണവും ഭാവിയെ ക്ഷരിച്ച് ആത്മവിശ്വാസമുള്ളതും വരുംതലമുറകൾക്ക് അഭിമാനത്തോടെ പിൻതുടർച്ചയാക്കാവുന്ന ഒരു "പുതയുഗ കേരളം" നമുക്കൊരുമിച്ച് സൃഷ്ടിക്കാം.

- 87. കേരള ജനതയുടെ പിന്തുണയോടെയും മഹനീയമായ ഈ സഭയുടെ സഹകരണത്തോടെയും നമുക്കൊരുമിച്ച് ഈ ലക്ഷ്യം സാക്ഷാത്കരിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്ന് എന്റെ സർക്കാരിന് ആത്മവിശ്വാസമുണ്ട്.

ജയ് ഹിന്ദ്